

PAGEV

TÜRKİYE PLASTİK PET ŞİŞE PAZAR ANALİZ RAPORU 2024

www.pagev.org

İNDEKS

PET (Polyethylene terephthalate)	Polietilen Tereftalat
PE (Polyethylene)	Polietilen
LDPE (low density polyethylene)	Alçak Yoğunluklu Polietilen
HDPE (low density polyethylene)	Yüksek Yoğunluklu Polietilen
PP (polypropylene)	Polipropilen
PS (Polystyrene)	Polistiren
PVC (polyvinyl chloride)	Polivinilklorüre
PC (Polycarbonates)	Polikarbonat
PETE (Polietilen tereftalat)	Polietilen Tereftalat
PETG (Polietilen tereftalat)	Polietilen Tereftalat
RPET (Recyled Polyethylene terephthalate)	Geri Dönüşmüş Polietilen Tereftalat
UV Blokeri	UV-koruma
Biyoplastik	Bitkilerden elde edilen plastikler
Polyester	Elyaf kimyasal olarak üretilen bir elyaf türü

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İÇİNDEKİLER

- 1. ŞİŞELEMEDE PLASTİĞİN ROLÜ**
- 2. PET ŞİŞE TALEBİNİ ARTTIRAN BAŞLICA ETKENLER**
- 3. PET ŞİŞE DÜNYA PAZARI**
- 4. DÜNYA PET ŞİŞE ÜRETİMİNDE BAŞLICA GELİŞMELER**
- 5. TÜRKİYE PET HAMMADDESİ ARZ VE TALEP GELİŞİMİ**
- 6. TÜRKİYE PLASTİK ŞİŞE SEKTÖRÜNÜN MEVCUT DURUMU VE REKABET ANALİZİ**
  - 6.1. BAŞLICA ÜRETİCİLER, TAHMİNİ ÜRETİM KAPASİTESİ VE ÜRETİM**
- 7. PET ŞİŞE SEKTÖRÜNÜN SON 5 YILLIK ORTALAMA BÜYÜME HIZI**
- 8. TÜRKİYE'DE PLASTİK ŞİŞE ÜRETİMİNDE KULLANILAN PLASTİK HAMMADDELERİN PAYI**
- 9. TÜRKİYE'NİN SON 5 YILLIK PET ŞİŞE İTHALAT VE İHRACAT MİKTARLARI**
  - 9.1. MİKTAR BAZINDA**
  - 9.2. DEĞER BAZINDA**
- 10. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT**
  - 10.1. MİKTAR BAZINDA**
  - 10.2. DOLAR BAZINDA**
- 11. ÜLKELER İTİBARIYLA İHRACAT**
  - 11.1. MİKTAR BAZINDA**
  - 11.2. DOLAR BAZINDA**
- 12. TÜRKİYE'NİN PET ŞİŞE ORTALAMA İTHALAT VE İHRACAT BİRİM FİYATLARI**
- 13. TÜRKİYE PET ŞİŞE SEKTÖRÜNDE ARZ VE TALEP GELİŞİMİ**
- 14. BÖLGESEL PAZAR DİNAMİKLERİ VE TÜRKİYE'NİN BAŞLICA İHRACAT PAZARLARININ DIŞ ALIM TRENDLERİ**
- 15. REKABET ANALİZİ**
  - 15.1. SEKTÖRDEKİ ANA OYUNCULAR VE TAHMİNİ PAZAR PAYLARI**
  - 15.2. FİRMALARIN STRATEJİLERİ, GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİ**
- 16. SEKTÖRDE BİRLEŞME VE SATIN ALMA FAALİYETLERİ**
- 17. TRENDLER VE YENİLİKLER**
  - 17.1. SEKTÖRDEKİ SON TRENDLER**
- 18. TEKNOLOJİK GELİŞMELER**
- 19. MÜŞTERİ PROFİLİ VE TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI**
  - 19.1. HEDEF MÜŞTERİ SEGMENTLERİ**
  - 19.2. TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI, TERCİHLER VE EĞİLİMLER**
  - 19.3. YASAL VE DÜZENLEYİCİ KONULAR:**
  - 19.4. SEKTÖRDE UYGULANAN VERGİ POLİTİKALARI VE ÇEVRESEL DÜZENLEMELER.**

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

20. MAKRO EKONOMİK GELİŞMELER VE SEKTÖRE ETKİLERİ

20.1. GLOBAL EKONOMİ

20.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

21. GELECEK PROJEKSİYONLARI

21.1. SEKTÖRÜN GELECEKTEKİ BÜYÜME POTANSİYELİ

21.2. SEKTÖRDE ARZ VE TALEP GELİŞİM TAHMİNLERİ

TABLolar

- Tablo-1: Türkiye ve Dünya PET Şişe Pazarı (Milyon \$)
Tablo-2: Dünya Plastik Şişe Pazarına Hâkim Olan Global Oyuncular
Tablo-3: Türkiye PET hammaddesi Üretim Kapasitesi
Tablo- 4: Türkiye'nin PET hammadde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)
Tablo-5: Türkiye'de PET Şişe Üreten Firmalar
Tablo-6: Türkiye'nin PET Şişe Dış Ticaret İstatistikleri
Tablo-7: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İthalatı (1000 Ton)
Tablo-8: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İthalatı (Milyon \$)
Tablo-9: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İhracatı (1000 Ton)
Tablo-10: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İhracatı (Milyon \$)
Tablo – 11: PET Şişe Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)
Tablo – 12: PET Şişe Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)
Tablo – 13: Türkiye'nin PET Şişe İhraç Ettiği Başlıca Ülkelerin Analizi
Tablo-14: PET Şişe Arz ve Talep Gelişim Tahminleri (1000 Ton)
Tablo-15: PET Şişe Arz ve Talep Gelişim Tahminleri (Milyon \$)

GRAFİKLER

- Grafik-1: Türkiye'de Şişe Kapların Oranı
Grafik- 2: Türkiye'de Plastik Şişelerin Üretiminde Kullanılan Polimerler
Grafik-3: Yiyecek ve İçecek Endüstrisinin Toplam PET Şişe Tüketimi İçindeki Payı
Grafik- 4: Gelişmiş Bazı Avrupa Ülkelerinde 2023 yılında Şişelenmiş Su Tüketimi (1000 Ton)
Grafik-5: Türkiye'de Ambalaj Sektör Üretiminin Malzemeler İtibariyle Dağılımı
Grafik-6: Türkiye ve Dünya PET Şişe Pazarı (Milyon \$)
Grafik -7: Türkiye'de Plastik Şişe Üretiminde Kullanılan Plastik Hammaddelerinin Payı (%)
Grafik – 8: Türkiye'nin PET Şişe Dış Ticareti (Ton)
Grafik – 9: PET Şişe İhracatı
Grafik-10:Türkiye'nin PET Şişe Ortalama Dış Ticaret Fiyatları
Grafik -11: Dünya Toplam PET Şişe Dış Ticaret Hacmi (Milyar \$)
Grafik – 12: Dünya PET Şişe Toplam İthalatı İçinde En Büyük İthalatçı Ülkelerin Payı (%)
Grafik – 13: Dünya PET Şişe Toplam İhracatı İçinde En Büyük İhracatçı Ülkelerin Payı (%)

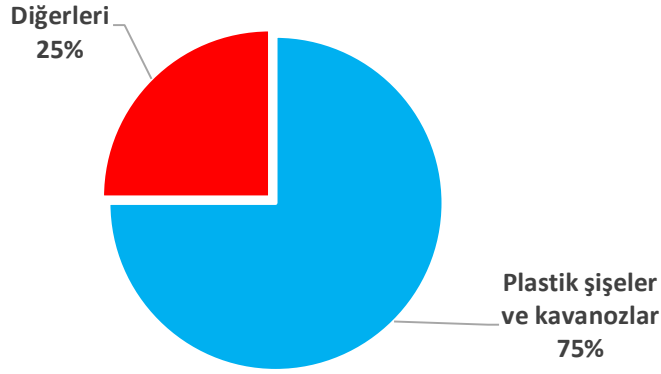
EK- 1 TÜRKİYE'DE PET ŞİŞE ÜRETİCİLERİ

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

1. ŞİŞELEMEDE PLASTİĞİN ROLÜ

Plastik şişeler ve kavanozlar, ağırlıkça tüm plastik kapların yaklaşık yüzde 75'ini temsil etmektedir.(Grafik: 1)

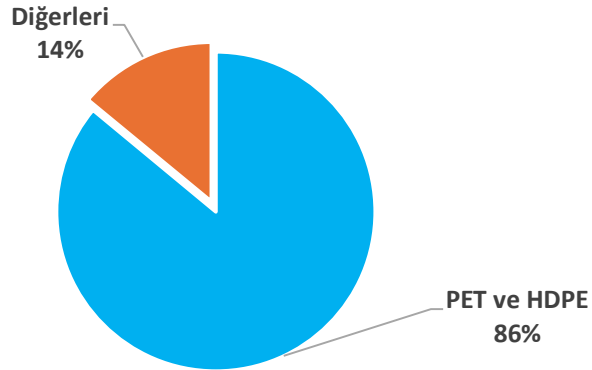
Grafik-1: Türkiye’de Şişe Kapların Oranı

Kaynak: PAGEV ve PET Şişe Üreticileri

PET ve yüksek yoğunluklu polietilen, plastik kap pazarının yaklaşık yüzde 86'sını temsil ederek (Grafik : 2) bugün piyasadaki çoğu ürünün şişeleme ihtiyaçlarını karşılayabilirken, biyoplastikler ve geri dönüştürülmüş plastikler dahil olmak üzere diğer plastik türleri, çeşitli endüstrilerde çok çeşitli şişeleme ve paketlenme ihtiyaçları için kullanılmakta ve geri dönüştürülebilmektedir.

Grafik- 2: Türkiye’de Plastik Şişelerin Üretiminde Kullanılan Polimerler

Kaynak: PAGEV ve PET Şişe Üreticileri

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Polietilen Tereftalat (PET, PETE, PETG veya polyster), gazlı içecekler, su şişeleri ve fıstık ezmesi ve jöle kavanozları ve yemeklik yağlar gibi birçok gıda ürünü için yaygın olarak kullanılmaktadır. PET, güçlü darbe direnci ve çekme mukavemeti sağlamaktadır. PET'in bir formu olan PETG, portakal suyu sürahilerine kulp ekleme yeteneği gibi standart PETE'den daha fazla tasarım özgürlüğü sunmaktadır.
- PET ambalaj, bariyer özelliklerine sahiptir ve ayrıca tüketicilerin ürünü görebilmesi için kristal netliğinde şeffaflık sunmaktadır.
- HDPE doğal olarak yarı saydam ve esnektir. Renk ilavesi HDPE'yi opak hale getirir, ancak parlak olmaz. Polivinil Klorür (PVC), yağlara ve kimyasallara karşı son derece dirençli olan ve çoğunlukla tuvalet ve kozmetik pazarında kullanılan, doğal olarak berrak bir plastiktir. Çoğu gaza karşı mükemmel bir bariyer sağlar ve düşme darbe direnci de çok iyidir. LDPE Düşük Yoğunluklu Polietilen (LDPE), bileşim olarak HDPE'ye benzer, ancak HDPE'den daha az sert ve kimyasal olarak daha az dirençlidir.
- LDPE öncelikle sıkma şişeleri (ketçap/hardal) ve ayrıca gıda saklama kapları, film/shrink ambalaj ve torbalar (ürün, bakkal, çöp, kuru temizleme ve ekmek) için kullanılır. LDPE, genellikle HDPE'den daha pahalı olan çok yönlü, darbeye dayanıklı ve yeniden kullanılabilir bir plastiktir. Geri dönüşümü artırmaya yönelik özel girişimlere rağmen, geri dönüşüm oranı PET ve HDPE'den daha azdır.
- PP Polipropilen (PP) öncelikle kavanozlar, ilaç şişeleri ve kapaklar için kullanılır ve mükemmel nem bariyerine sahip sert bir ambalaj sağlar. PP dayanıklı ve çok yönlüdür.
- PS Polistiren (PS), genellikle vitaminler, vazelinler ve baharatlar dahil olmak üzere kuru ürünlerle birlikte kullanılır ve alternatiflerine kıyasla ekonomiktir.
- PC, sert, yeniden kullanılabilir kişisel su şişeleri yapmak için kullanılan şeffaf bir plastiktir. PC, kodlarla tanımlanmayan çeşitli plastik reçinelerle geri dönüştürülür.

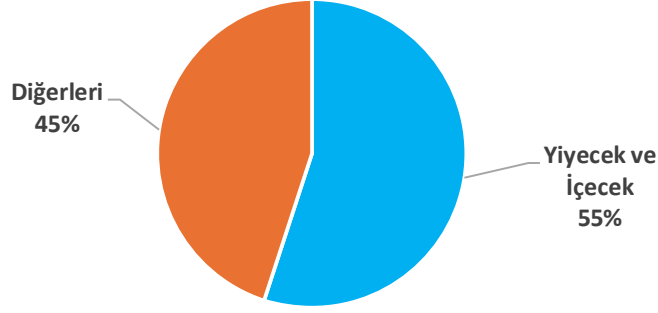
Şişelemenin ve tüm ambalajlamanın ilk amacı, tüm tüketicilere güvenli bir ürün sunmaktır. Birçok marka sahibi, atıkları en aza indirmek ve karbon nötr bir ayak izi oluşturmak için alternatif malzemeler yerine plastiklere yönelmektedir.

Yiyecek ve içecek endüstrisi, küresel olarak toplam plastik şişe kullanımının yüzde 55'ini oluşturmaktadır.¹ (Grafik:3)

¹ Kaynak: PET Europe Association

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik-3: Yiyecek ve İçecek Endüstrisinin Toplam PET Şişe Tüketimi İçindeki Payı

Kaynak: PET Europe Association

Marka sahiplerinin plastik ambalajlarını uyarlama hızı, cam ve kâğıt gibi diğer ambalaj malzemelerini geride bırakmaktadır. Plastik şişe, markaların ürünleri için kolayca benimseyebilecekleri modern çağa ait bir mamuldür.

Gelecekteki büyümeyi ve inovasyonu kolaylaştırmak için, şişe üreticilerinin montaj hatlarını optimize etmeleri, karbon ayak izlerini azaltmaları, tedarik sistemlerini hızlandırmaları, geri dönüştürülebilir kaplar sunmaları ve ambalaj tasarımına önem vermeleri gerekmektedir. Bitmiş bir şişenin ömrü boyunca üretilen toplam karbon emisyonlarını azaltmak için, şişeleme makineleri daha fazla geri dönüştürülmüş PET (rPET) veya biyo bazlı PET hammaddesi kullanmaktadır.

Rekabetçi içecek endüstrisinde inovasyon çok önemlidir. Şişe şekilleri söz konusu olduğunda, içecek üreticileri için çeşitli seçenekler mevcuttur. Bu esneklik, plastik şişe üretiminin geleceğini yönlendirmektedir.

2. PET ŞİŞE TALEBİNİ ARTTIRAN BAŞLICA ETKENLER

- Cama kıyasla %90'a varan ağırlık ve daha ekonomik bir nakliye süreci nedeniyle PET şişeler pazarda daha büyük paya sahip olmaktadır.
- Şeffaflığı ve doğal CO2 bariyeri özellikleri nedeniyle PET, şişeler kolayca üfleme teknolojisiyle üretilmekte ve başka şekillerde kalıplanabilmektedir.
- Markaya özel ihtiyaçları karşılamak için PET ve tasarım şişelerinin üretiminde renklendiriciler, UV blokleri, oksijen bariyerleri/temizleyiciler ve diğer katkı maddeleri kullanılabilmektedir.

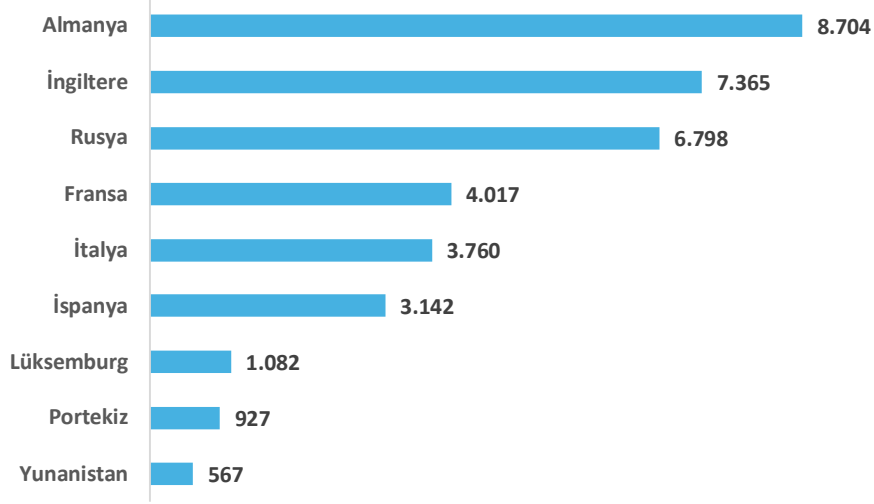
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PET, plastiklere zarar verebilecek kimyasallara direnmeye yardımcı olan üstün bir yağ bariyeri sağlamaktadır.

- Polietilen tereftalat (PET) ve yüksek yoğunluklu polietilenden (HDPE) yapılan polimerlerin ortaya çıkması, PET şişeler için uygulama yelpazesini genişletmiştir. Şişelenmiş ve yumuşak sudaki PET şişelere olan talep giderek artış göstermektedir.
- Polietilen tereftalat (PET) ve yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE) polimerleri, plastik şişeleme uygulamalarını genişletmektedir. Global şişelenmiş ve yumuşak su pazarlarında PET şişelere yönelik artan bir talebin mevcut olduğu bilinmektedir.
- Piyasada ortaya çıkan çok çeşitli yenilikçi, uygun maliyetli, sürdürülebilir ambalaj çözümleri nedeniyle PET şişeler küresel bir ürün olarak kabul edilmektedir. Amcor gibi önde gelen birçok oyuncu şişe talebini karşılamak için yeni plastik ürünler sunmaktadır.
- Üreticiler, diğer plastik ürünlere kıyasla üretim sürecinde minimum hammadde kaybına sahip olduğu için PET'i diğer plastik ambalaj ürünlerine tercih etmektedir. Geri dönüştürülebilirliği ve birden fazla renk ve tasarım ekleme özelliği, PET'i tercih edilen bir seçenek haline getirmektedir.
- Önümüzdeki yıllarda içecek sektöründeki plastik şişe pazarının, şişelenmiş su ve alkolsüz içeceklere olan ve giderek artan talep nedeniyle büyümeye devam etmesi beklenmektedir.
- Şişelenmiş suya olan talep, kirli musluk suyu içmenin bir sonucu olarak hastalık korkusu ve sağlanan taşınabilirlik ve kolaylığı nedeniyle, tüketicilerin özellikle yüksek kaliteli içme suyu talep etme eğilimine bağlıdır.
- Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomide insanlar şişelenmiş suyu tercih etmektedir. Şişelenmiş su, genellikle mağazalarda ve çeşitli içeceklerin satıldığı yerlerde satılmaktadır. Grafik-4, Avrupa ülkelerinde 2024 yılında şişelenmiş su miktarını ton olarak göstermektedir.

Grafik- 4: Gelişmiş Bazı Avrupa Ülkelerinde 2024 yılında Şişelenmiş Su Tüketimi (1000 Ton)

Kaynak: Cognitive Market Research – İngiltere

- Uluslararası Şişelenmiş Su Birliği'ne (IBWA) göre, dünyada yılda 20 milyar galon şişelenmiş su tüketildiği tahmin edilmektedir. IBWA adına The Harris Poll ²tarafından çevrimiçi olarak yürütülen yeni bir ulusal ankete göre, 10 Amerikalıdan 9'undan³ fazlası, diğer içeceklerin satıldığı her yerde şişelenmiş suyun bulunmasını beklemektedir.
- Dünya içecek segmentinin önemli bir büyüme kaydetmesi beklenmektedir. İçecek sektöründe PET şişelere olan talebin, şişelenmiş su, alkolsüz içecekler ve enerji içeceklerine olan talebin büyümesine paralel olarak artması beklenmektedir.
- Şişelenmiş suya duyulan ihtiyaç, tüketicinin yüksek kaliteli içme suyu tercihlerinden, kontamine musluk suyu içmekten kaynaklanan hastalık korkusundan ve şişelenmiş suyun taşınabilirliği ve rahatlığından kaynaklanmaktadır.
- Dünya çapında tüketiciler arasında ambalajlı içme suyuna yönelik artan talep, en çok 2 yıllık yüksek raf ömrü sunduğu için şişelenmiş suyu paketlemek amacıyla PET şişe pazarını yönlendirmektedir.
- Hızlı kentleşme, tüketici davranışını değiştirmektedir, çünkü giderek daha fazla tüketici sürdürülebilirliğe ilgi duymaktadır. Artan harcanabilir gelir, satın alma gücünü artırmakta ve kentlerdeki aile yapısının kırsal alanlara kıyasla daha küçük olması, yeni tüketim eğilimlerine yol açmaktadır.

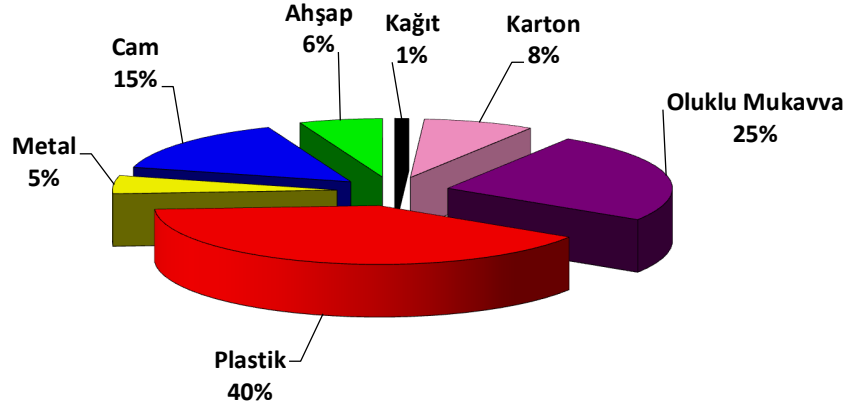
² <https://www.packagingdigest.com/beverage-packaging>

³ Kaynak: International Bottled Water Association

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Plastik şişeler, alüminyum, çelik ve cam gibi diğer ambalaj malzemelerine göre belirli üretim ve performans avantajlarına sahiptir ve bu da plastiklerin ambalaj malzemeleri pazar payını genişletmesine yardımcı olmaktadır. Ancak plastik şişeleme bütümünün büyümesiyle birlikte, bunların geri dönüşümü ve bertarafı ile ilgili kullanım ömrü sonu sorunları hakkında artan bir farkındalık mevcuttur. Ambalaj Sanayicileri Derneği verilerine göre Türkiye’de toplam ambalaj sektör üretimi içinde plastik ambalaj sektör üretimi %40 paya sahiptir. (Grafik:5)

Grafik-5: Türkiye’de Ambalaj Sektör Üretiminin Malzemeler İtibariyle Dağılımı

Kaynak: ASD – Ambalaj Sanayicileri Derneği

- Yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE) ve polietilen tereftalat (PET) polimerlerinin piyasaya sürülmesi, plastik şişeleme uygulamalarını genişletmiştir. Plastikler daha sonra çok çeşitli ürün ve markalar için tercih edilen ambalaj seçeneği olarak camı geride bırakmıştır.
- Plastik şişelerin tüketiciler, markalar, politika yapımcılar ve STK'lar gibi genel paydaşlar için önemi tartışılmaz. Şişeleme, plastik endüstrisinin üretimine ilişkin verilerinde üst sıralarda yer alırken, yalnızca ambalaj filmi ve levha/plastikler (ambalaj hariç) istihdam sayıları, endüstriyel sevkiyatların değeri ve sermaye harcamaları açısından daha yüksektir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3. PET ŞİŞE DÜNYA PAZARI

Dünya PET şişe pazarının 2024 yılında 27,4 milyar dolar civarında gerçekleştiği ve 2024 – 2032 yılları arasında yılda ortalama % 3 büyüyerek 2032 yılında 34,7 milyar dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.⁴

Söz konusu yıllar içinde ise Türkiye PET şişe pazarının yılda ortalama % 3,8 büyüyeceği ve 2032 yılında 886,3 milyon dolara erişmesi beklenmektedir.

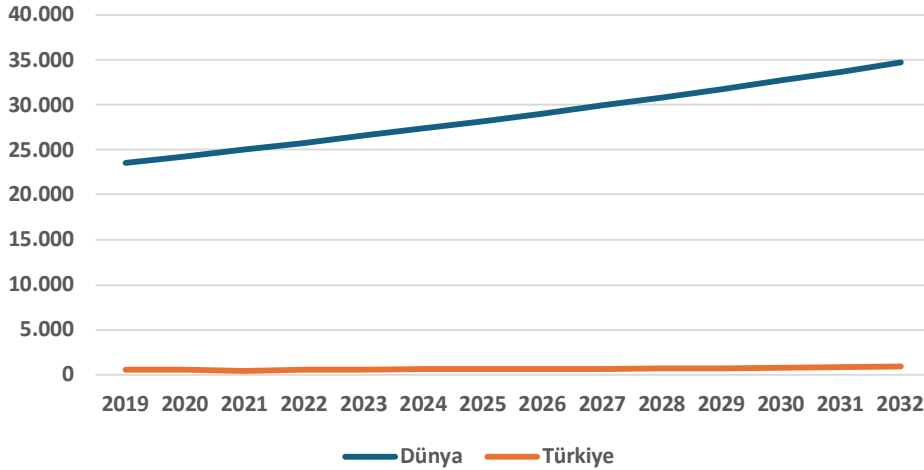
2024 yılında Türkiye PET şişe pazarının dünya toplam PET şişe pazarı içindeki payı %2,1 düzeyinde iken 2032 yılında %2,6'ya yükselmesi beklenmektedir. (Tablo:1 ve Grafik : 6)

Tablo-1: Türkiye ve Dünya PET Şişe Pazarı (Milyon \$)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	CAGR (%)
Dünya	27.398	28.220	29.067	29.939	30.837	31.762	32.715	33.696	34.707	3
Türkiye	740	768	797	828	859	892	926	961	997	3,8
% Pay	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9	

Kaynak: Cognitive Market Research – İngiltere

Grafik-6: Türkiye ve Dünya PET Şişe Pazarı (Milyon \$)

Kaynak: Cognitive Market Research – İngiltere

⁴ Kaynak: Cognitive Market Research - İngiltere

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Dünya PET şişe pazarı, çok sayıda yerli ve yabancı üretici - satıcı nedeniyle oldukça rekabetçidir. Büyük oyuncuların erişimlerini genişletmek ve rekabetçi kalabilmek için birleşmeler, satın almalar, ürün inovasyonu ve stratejik ortaklıklar gibi çeşitli stratejiler benimsemesiyle pazar parçalanmış gibi görünmektedir.

Plastik şişe pazarı global bazda birkaç büyük oyuncudan oluşmaktadır. Pazarda önemli bir paya sahip olan bu oyuncular, müşteri tabanlarını yabancı ülkelerde genişletmeye odaklanmaktadır. Bu şirketler, pazar paylarını ve karlılıklarını artırmak için stratejik iş birlikleri yapmaktadır.

Dünya plastik şişe pazarına hâkim olan en büyük global oyuncular şunlardır; (Tablo:2)

Tablo-2: Dünya Plastik Şişe Pazarına Hâkim Olan Global Oyuncular

Firma İsmi ve Web Sitesi	Görsel Örneği
Alpla Werke GmbH. https://www.alpla.com	
Amcor Plc. https://www.amcor.com	

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

<p>Bericap GmbH & Co. BERİKAP KAPK ÜRETİCİSİ ŞİŞE VE PREFORM ÜRETİMİ https://www.bericap.com</p>	
<p>Berry Global https://www.berryglobal.com</p>	
<p>Cospack Amerika https://www.cospackamerika.com</p>	

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

<p>Estorma Packaging Lth https://www.estormapackaging.com</p>	
<p>Graham https://www.grahampackaging.com BUNLAR İFLAS ETTİ</p>	
<p>Indorama Ventures Ltd https://www.indoramaventures.com</p>	<p>15+ YEARS PROFE</p>

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

<p>PDG Plastiques SAS https://www.pdg-plastiques.com</p>	
<p>Plastipak Holding Inc https://www.plastipak.com</p>	
<p>Retal Ind.Ltd https://www.retalgroup.com</p>	

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

<p>SABIC https://www.sabic.com PREFORMCU DEĞİL</p>	
<p>Societe Generale Des Tech https://www.societegenerale.com</p>	
<p>Taiwan Hon Chuan Enterprise Co. https://www.honchuan.com</p>	

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

<p>KÖKSAN https://koksan.com.tr</p>	
<p>EASTFORM UK https://esterform.com</p>	
<p>RESILUX https://www.resilux.com</p>	

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

<p>SERIOPLAST EU https://seriopharma.serioplast.com</p>	
--	---

DÜNYA PET ŞİŞE ÜRETİMİNDE BAŞLICA GELİŞMELER

- 2022 yılında Indorama Ventures, Coca-Cola Beverages Philippines ile ortaklaşa Filipinler'de PET şişeden geri dönüşüm tesisini açmıştır. Firma, plastik içecek şişeleri için dünyanın en büyük geri dönüştürülmüş reçine üreticilerinden biri olarak konumunu genişletmeye devam etmektedir.
- 2022 yılında Amcor Rigid Packaging (ARP), ABD Vergi ve Ticaret Bürosu (TTB) taleplerini karşılayan geri dönüştürülebilir polietilen tereftalattan (PET) üreterek alkollü içki şişesi örneklerini piyasaya sürmüştür. Şirket yeni PET şişeleri, müşterilere yeni pazarları keşfetme özgürlüğü ve esnekliği sağlamak için geliştirmiştir.
- 2022 yılında Berry Global Group, %100 geri dönüştürülmüş plastikten yapılmış vücut temizleyici ve vücut nemlendirici şişelerini piyasaya sürmek için Koa ile ortaklık kurmuştur. Şirketin Winchester, VA'daki üretim tesisinde üretilen PET şişeler, %100 PCR ve serigrafi dekorasyonu ile üretilmektedir.
- 2030 yılına kadar %100 geri dönüştürülmüş ve bitki bazlı PET şişelere geçiş hedefi doğrultusunda Suntory Group, %100 bitki bazlı malzeme ortaklığından yapılmış bir prototip PET şişeyi tanıtmıştır. Şişe, Suntory'nin Avrupa ve Japonya pazarlarındaki Orangina ve

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tennensui alkolsüz içecek markaları için ABD merkezli Anellotech ile iş birliği içinde geliştirilmiştir.

- İngiltere 'de aromalı süte olan talep giderek artmakta olup, satıcılar geri dönüştürülebilir plastik şişe seçeneklerine geçmektedir. Örneğin, FrieslandCampina, %100 geri dönüştürülmüş PET'ten (rPET) PET şişeler üreteceğini duyurmuştur. Ayrıca, şirketin Araştırma ve Geliştirme departmanı, şişelerden geri dönüşüm için ayrı etiketler yapmak için Zipper adlı bir marka geliştirmiştir. Bu durum, şirketin 1,9 milyon kilo yeni plastiği azaltmasını sağlamış ve bölgedeki çeşitli süt üreticileri tarafından gerçekleştirilen bu tür gelişmeler ve girişimler, süt paketleme için rPET şişelere olan talebi artırmıştır.
- Plastik şişe pazarının alkollü içecek sektöründe de kullanılması beklenmektedir. Şarap sektöründe plastik şişelere olan talebin kademeli şekilde artması beklenmektedir. Örneğin, Kaliforniya'daki bir plastik şarap şişesi girişimi olan EnVino'ya göre, kaplar tipik bir cam şarap şişesinin yaklaşık sekizde biri ağırlığındadır ve %20 daha az yer kaplamaktadır. Böylece şarap üreticilerinin kamyon başına %30 daha fazla şarap göndererek yakıt tasarrufu yapmaları beklenmektedir.
- Amcor, Kuzey Amerika'daki Şarap ve Üzüm Sempozyumu'nda en son özel tasarımlarını sunmuş ve İngiltere merkezli bir girişim olan Garçon Wines ile iş birliği yaptığını duyurmuştur. Bu iş birliği sayesinde Amcor, Amerika Birleşik Devletleri'nde tüketici sonrası geri dönüştürülmüş (PCR) PET plastikten yapılmış yassı şarap şişeleri üretmeyi planlamaktadır.
- Çin'deki sağlık ve ilaç sektörü, öncelikle yaşlanan nüfusu tarafından yönlendirilen dünyanın en büyük pazarlarından biridir. Pharmaceutical Technology'ye göre, Çin'in ilaç pazarının büyüklüğünün 2025 yılına kadar yaklaşık 600 milyar ABD dolarına yükseleceği tahmin edilmektedir. Bu nedenle, bu şirketlerin plastik şişe talebinde önemli bir artış yaşanabileceği ve plastik sektöründeki yerli oyuncular için önemli bir potansiyel yaratacağı tahmin edilmektedir.
- Hindistan'daki plastik şişelerin sürekli artan tüketimi ve endüstriyel uygulamaları nedeniyle istikrarlı bir şekilde büyüyeceği tahmin edilmektedir. Hindistan Marka Değeri Vakfı'na (IBEF) göre, ülkenin plastik ihracatı ile ülkede plastik şişe pazar talebi genişlemeye. Ülkenin plastik projelerinin, içecek, gıda, su ve ilaç sektörleri dahil olmak üzere çeşitli ürün ve sektörlerde artması beklenmektedir.
- Japonya'nın ilaç pazarı, 2023'teki katı doz formülasyonlarında beklenen %10'luk bir artış ve tüm ilaç sınıflarında jenerik ilaçlar için sürekli büyüme gibi bir dizi faktöre bağlı olarak 2024 yılından sonra önemli ölçüde büyümeye devam edecektir. Bu ihtiyaçların farkında olan yerel ilaç şirketleri, plastik şişelere olan talepte bir artış yaşanacağını ve böylece pazarın büyüyeceğini vurgulamaktadır.
- Multivitamin kategorisindeki Amcor PLC, %100 tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik (PCR) reçinesinden yapılan PET kabın geliştirilmesini ve piyasaya sürülmesini sergilemiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Şirket, multivitamini yeniden tasarlayan ve bir sağlık teknoloji şirketi olan Ritual için 100 santimetre küp ve 150 santimetre küp olmak üzere iki boyutta yeni, şeffaf şişeyi yaratmıştır.

4. TÜRKİYE PET HAMMADDESİ ARZ VE TALEP GELİŞİMİ

Türkiye’de PET hammaddesi üreten dört firma mevcut olup, toplam üretim kapasiteleri yılda 1 milyona 240 bin ton üretim yapabilecek düzeydedir. (Tablo – 3)

Tablo-3: Türkiye PET hammaddesi Üretim Kapasitesi

Firmalar	1000 Ton/Yıl
KÖKSAN	500
INDOREMA	250
SASA	350
MELTEM KİMYA	140
TOPLAM	1.240

Kaynak: PAGEV PET Sektör Raporları ve Firmalar

Türkiye PET hammaddesi sektöründe son beş yılda arz ve talep gelişimi Tablo-4’te verilmiş olup aşağıdaki şekilde gelişmiştir.

- Firmalardan telefonla alınan bilgilere ve PAGEV kaynaklarına göre sektörün 2019 yılında 675 bin ton olan toplam PET hammaddesi üretiminin yılda ortalama %10,6 artarak 2024 yılında 1 milyon 116 bin tona çıktığı görülmektedir.
- Türkiye’nin 2019 yılında yaptığı 217 bin tonluk PET hammaddesi ithalatı, yılda ortalama % 0,7 azalarak 2024 yılında 210 bin tona inmiştir.
- Türkiye’nin 2019 yılında yaptığı 215 bin tonluk PET hammaddesi ihracatı, yılda ortalama % 17,2 büyüme hızı ile artarak 2024 yılında 541 bin tona çıkmıştır.
- Türkiye’de 2019 yılında gerçekleşen 677 bin tonluk PET hammaddesi iç pazar tüketimi, yılda ortalama %3 artarak 2024 yılında 785 bin tona çıkmıştır.
- Türkiye 2019 yılında 2 bin tonluk PET hammaddesi dış ticaret açığı vermiş ancak dış ticaret fazlası 2024 yılında 331 bin tona yükselmiştir.
- PET hammaddesi ithalatının iç pazar tüketimi içindeki payı 2019 yılında %32 iken bu oran 2024 yılında %27 olarak gerçekleşmiştir.
- Türkiye’nin PET hammaddesi ihracatının üretim içindeki payı 2019 yılında %32 iken bu oran 2024 yılında %48’e yükselmiştir.
- Türkiye PET hammaddesinde ithalattan fazla ihracat yapmaktadır. Nitekim 2019 yılında ihracatın ithalata oranı %99 iken bu oran 2024 yılında %258’e kadar yükselmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo- 4: Türkiye'nin PET hammaddesi Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Bileşik Yıllık Büyüme Hızı (%)
Üretim	675	689	702	716	1.054	1.116	10,6
İthalat	217	218	170	310	310	210	-0,7
İhracat	215	245	357	394	394	541	20,3
İç Pazar Talebi	677	662	515	632	647	785	3
Dış Ticaret Açığı	-2	27	187	84	84	331	
İthalat / İç Pazar Tüketimi (%)	32	33	33	49	48	27	
İhracat/Üretim (%)	32	36	51	55	37	48	
İhracat/ İthalat (%)	99	112	210	127	127	258	

Kaynak: PAGEV PET Sektör Raporları, Firmalar, TÜİK ve ITC International Trade Center

5. TÜRKİYE PLASTİK ŞİŞE SEKTÖRÜNÜN MEVCUT DURUMU VE REKABET ANALİZİ

6.1. BAŞLICA ÜRETİCİLER, TAHMİNİ ÜRETİM KAPASİTESİ VE ÜRETİM

PAGEV kaynaklarına göre Türkiye'de 117 firmanın PET şişe üretimi yaptığı görülmektedir. (Ek-1) Firmalar üretim kapasiteleri ile ilgili bilgi vermemekte olup, toplam sektör yıllık üretim kapasitesinin 400.000 ton civarında olduğu bilinmektedir.

Tablo-5'te verildiği gibi, PET şişe üreticisi firmaların %66,4'ü İstanbul'da, %6,6'sı Konya'da, %4,9'u İzmir'de, %4,1'i Ankara'da, % 3,3'ü Adana'da, %2,5'u Gaziantep'te, %2,5'u Kocaeli'nde, %2,5'u Tekirdağ'da, %1,6'sı Afyon'da, %1,6'sı Balıkesir'de faaliyet göstermektedir. Antalya, Aydın, Bursa, Kayseri ve Mersin'de faaliyet gösteren firmaların oranı %0,8'dir.

Tablo-5: Türkiye'de PET Şişe Üreten Firmalar

Şehir	Adet	% Dağılım
İstanbul	81	69,2
Konya	8	6,8
İzmir	6	5,1
Ankara	5	4,3
Adana	4	3,4
Gaziantep	3	2,6
Kocaeli	3	2,6
Tekirdağ	3	2,6
Afyon	2	1,7
Balıkesir	2	1,7

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Antalya	1	0,9
Aydın	1	0,9
Bursa	1	0,9
Kayseri	1	0,9
Mersin	1	0,9
Toplam	117	100

Kaynak: PAGEV PET Sektör Raporları ve Firmalar

Bu firmalar tarafından üretilen başlıca ürünler şunlardır;

- PET, HDPE ve PP şişeler
- Baskılı, baskısız şişeler
- Gıda ambalajları
- Kapaklar
- Yağ ve su şişeleri
- Kavanozlar, Bidonlar
- Kozmetik, deterjan, şampuan ve zirai ilaç şişeleri
- Preform
- Bidon, fıçı
- Temizlik malzemeleri ambalajlarıdır.

Bu firmaların üretim ve satış yaptığı başlıca pazarlar şunlardır;

- Ambalajlı Su Üreten Firmalar
- Gazlı ve Gazsız Meşrubat Üreten Firmalar
- Meyve Suyu Üreten Firmalar
- Bitkisel Sıvı Yağ Üreticisi Firmalar
- Sirke Üreticisi Firmalar
- Limon Suyu Üreticisi Firmalar
- Şalgam Üreticisi Firmalar
- Salça Üretimi Yapan Firmalar
- Muhtelif

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

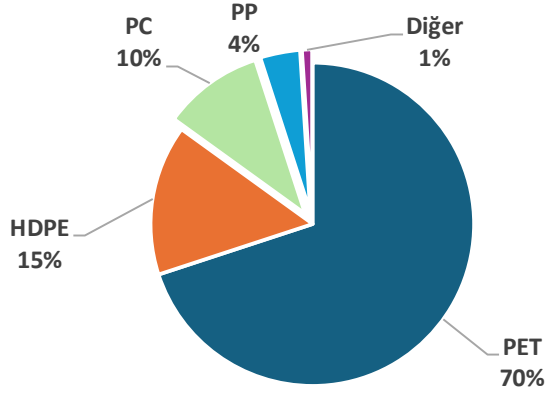
6. PET ŞİŞE SEKTÖRÜNÜN SON 5 YILLIK ORTALAMA BÜYÜME HIZI

Türkiye’de 2019 – 2023 yıllarını kapsayan son 5 yıllık dönemde, ton bazında PET şişe üretimi yılda ortalama %1,2 ve iç pazar tüketimi %0,3 artmıştır.

7. TÜRKİYE’DE PLASTİK ŞİŞE ÜRETİMİNDE KULLANILAN PLASTİK HAMMADDELERİN PAYI

Türkiye’de plastik şişe üretiminde kullanılan plastik hammaddeler içinde PET % 70 ile ön sıralarda gelmektedir. PET’i %15 ile HDPE% 10 ile PC ve %4 ile PP takip etmektedir. Diğer plastik hammaddelerin payı % 1 düzeyindedir. (Grafik-7)

Grafik -7: Türkiye’de Plastik Şişe Üretiminde Kullanılan Plastik Hammaddelerinin Payı (%)

Kaynak: PAGEV PET Sektör Raporları ve Firmalar

8. TÜRKİYE’NİN SON 5 YILLIK PET ŞİŞE İTHALAT VE İHRACAT MİKTARLARI

9.1. MİKTAR BAZINDA

Türkiye’nin son 6 yılda PET şişe ithalatı, ton bazında yılda ortalama %4,4 artmış ve 2019 yılında 5 bin ton olan ithalat 2024 yılında 6,2 bin tona yükselmiştir. Diğer taraftan, Türkiye’nin son 6 yılda PET şişe ihracatı ton bazında yılda ortalama %3,8 artmış ve 2019 yılında 86,2 bin ton olan ihracat 2024 yılında 104 bin tona yükselmiştir. (Tablo-6 ve Grafik 8)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

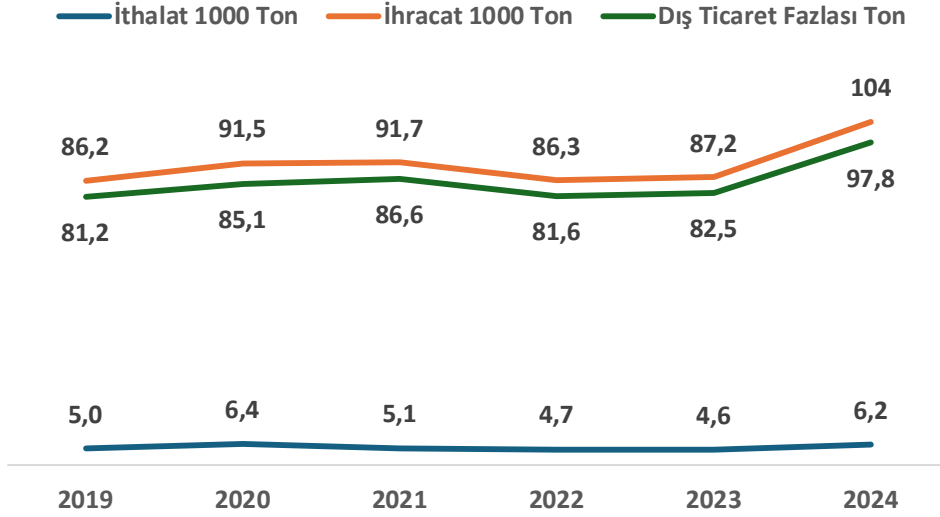

Tablo-6: Türkiye'nin PET Şişe Dış Ticaret İstatistikleri

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Bileşik Yıllık Büyüme Hızı (%) (2024-2019)
İthalat 1000 Ton	5,0	6,4	5,1	4,7	4,6	6,2	4,4
İthalat Milyon \$	21,3	24,0	22,4	27,1	27,3	40,3	13,6
İhracat 1000 Ton	86,2	91,5	91,7	86,3	87,2	104,0	3,8
İhracat Milyon \$	151,1	143,8	155,7	179,8	167,6	196,7	5,4
Dış Ticaret Fazlası Ton	81,2	85,1	86,6	81,6	82,5	97,8	
Dış Ticaret Fazlası Milyon \$	129,7	119,8	133,2	152,7	140,3	156,4	

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik – 8: Türkiye'nin PET Şişe Dış Ticareti (1000 Ton)

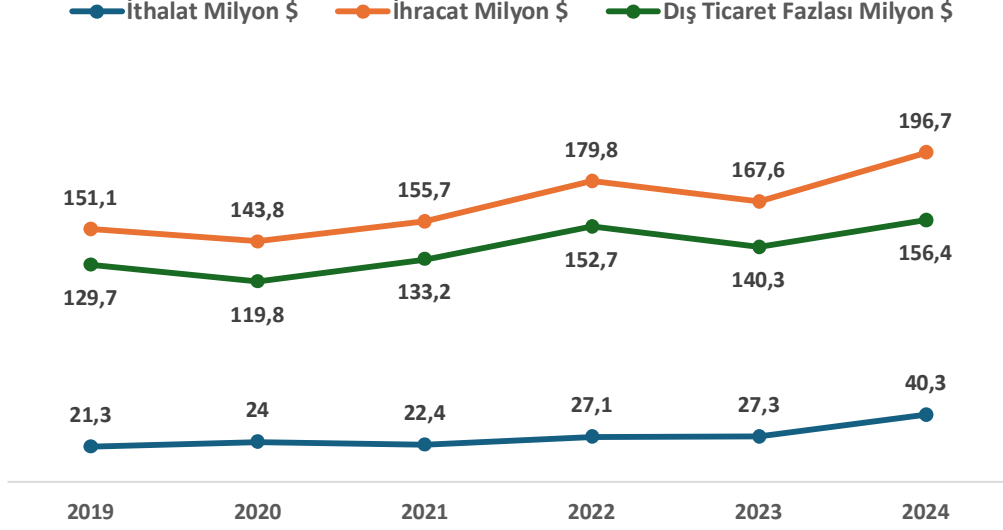
Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

9.2. DEĞER BAZINDA

Türkiye'nin PET şişe ithalatı 2019 – 2024 yılları içinde dolar bazında yılda ortalama %13,6 artarak 21.3 milyon dolardan 40,3 milyon dolara çıkmıştır. Diğer taraftan, PET şişe ihracatının söz konusu yıllarda ve dolar bazında yılda ortalama %5,4 artarak 151,1 milyon dolardan 196,7 milyon dolara yükseldiği görülmektedir. (Tablo-6 ve Grafik 9)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik – 9: PET Şişe İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Türkiye'nin son 5 yılda PET şişe dış ticaret fazlası ton bazında 81,2 tondan 97,8 tona yükselirken, dolar bazında 129,7 milyondan 156,4 milyona çıktığı görülmektedir. (Tablo-6, Grafik 8 ve 9)

10. ÜLKELER İTİBARI İTHALAT

10.1. MİKTAR BAZINDA

Türkiye, 2024 yılında ton bazında PET şişe ithalatının %88,7'sini 10 ülkeden gerçekleştirmiştir. Belçika, toplam ithalattan % 19,4 pay alarak ilk sıraya yerleşirken, Çin %17,7 payla onu takip etmiştir. Toplam ithalattan % 9'un üzerinde pay alan ülkeler ise Sırbistan, Avusturya ve Almanya olmuştur. (Tablo – 7)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo-7: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İthalatı (1000 Ton)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 - %
Belçika	0,4	0,9	1,1	1,1	1,0	1,2	19,4
Çin	0,4	0,4	0,4	0,5	0,8	1,1	17,7
Sırbistan	0,6	0,8	0,7	0,5	0,6	0,6	9,7
Avusturya	0,3	0,5	0,6	0,6	0,5	0,7	11,3
Fransa	0,6	0,2	0,2	0,4	0,3	0,5	8,1
Almanya	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,6	9,7
İtalya	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,2	3,2
İngiltere	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,4	6,5
İran	0	0,1	0,1	0	0,1	0,1	1,6
Hindistan	0	0	0	0	0,1	0,1	1,6
10 Ülke Toplamı	3	3,7	3,8	3,8	4,2	5,5	88,7
Diğer Ülkeler	1,9	2,7	1,3	0,8	0,5	0,7	11,3
Toplam	5	6,4	5,1	4,7	4,6	6,2	100,0

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

10.2. DOLAR BAZINDA

Türkiye, 2024 yılında dolar bazında PET şişe ithalatının %82,9'unu 10 ülkeden gerçekleştirmiştir. Çin, toplam ithalattan % 24,8 pay alarak ilk sıraya yerleşirken, Avusturya %11 payla onu takip etmiştir. Toplam ithalattan % 9'un üzerinde pay alan ülkeler ise Almanya ve Belçika olmuştur. (Tablo-8)

Tablo-8: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İthalatı (Milyon \$)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 - %
Çin	3,5	4,5	4,0	5,3	5,7	10,0	24,8
Avusturya	0,7	1,0	1,4	3,2	3,1	4,4	11,0
Almanya	1,5	1,6	1,9	1,7	2,6	4,4	10,8
Belçika	1,4	2,6	3,0	3,2	2,6	3,6	9,0
Fransa	2,1	1,5	1,3	2,1	2,2	2,8	6,9
İtalya	2,0	2,0	1,8	2,3	2,2	2,6	6,5
Sırbistan	1,6	1,8	1,6	1,2	1,4	1,8	4,5
İngiltere	0,7	0,6	0,9	1,1	1,4	1,5	3,6
Yunanistan	0,7	0,8	1,0	1,9	1,1	1,2	3,1
ABD	0,9	0,6	0,6	0,7	0,7	1,1	2,8

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

10 Ülke Toplamı	15,0	17,2	17,5	22,7	23,0	33,4	82,9
Diğerleri	6,3	6,9	4,9	4,4	4,3	6,9	17,2
Toplam	21,3	24,0	22,4	27,1	27,3	40,3	100,0

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

11. ÜLKELER İTİBARIYLA İHRACAT

11.1. MİKTAR BAZINDA

Türkiye'nin 2024 yılında ton bazında PET şişe ihracatının %58'i 10 ülkeye yönelik olarak gerçekleşmiştir. Ton bazında toplam ihracatın % 9,8'i Irak'a, %9,7'si İsrail'e, %8,7'si ABD'ye ve %5,1'i de Jamaika'ya yapılmıştır. (Tablo – 9)

Tablo-9: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İhracatı (1000 Ton)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 -%
Irak	24,3	16,2	16,8	11,5	8,1	10	9,8
İsrail	5,9	7,8	9,4	9,0	7,7	10	9,7
ABD	6,5	6,9	6,9	6,4	6,4	9	8,7
Jamaika	6,0	4,9	4,7	6,3	5,8	5	5,1
Libya	6,4	12,2	5,2	3,9	3,5	5	4,9
Suriye	1,8	1,8	2,8	2,4	3,4	4	4,1
Gürcistan	2,4	2,7	2,9	3,7	2,9	4	3,9
İngiltere	1,3	1,3	1,6	1,6	2,8	4	3,7
Malta	2,4	1,6	1,9	2,8	2,7	3	3,2
Senegal	2,1	1,8	2,4	1,4	2,4	3	2,9
Toplam 10 Ülke	59,2	57,0	54,6	49,0	45,8	58	55,8
Diğerleri	27,0	34,5	37,1	37,3	41,4	46	44,2
Toplam	86,2	91,5	91,7	86,3	87,2	104	100,0

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

11.2. DOLAR BAZINDA

Türkiye'nin 2023 yılında dolar bazında PET şişe ihracatının %51,3'ü 10 ülkeye yönelik olarak gerçekleşmiştir. Dolar bazında toplam ihracatın % 9,1'i İsrail'e %8,9'u Irak'a %7,3'ü ABD'ye ve %5,9'u da Jamaika'ya yapılmıştır. (Tablo-10)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo-10: Türkiye'nin Ülkeler İtibariyle PET Şişe İhracatı (Milyon \$)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 - %
İsrail	11,2	12,2	16,0	17,7	14,1	17,9	9,1
Irak	39,0	22,4	25,8	22,7	14,0	17,5	8,9
ABD	11,8	10,7	11,6	13,1	11,7	14,4	7,3
Jamaika	9,7	6,8	6,5	11,5	10,3	11,6	5,9
İngiltere	3,3	3,8	4,2	4,8	7,6	8,6	4,4
Libya	10,1	17,1	7,9	7,3	5,8	7,0	3,5
Suriye	2,5	2,5	4,1	3,8	5,4	6,9	3,5
Gürcistan	4,2	3,5	4,5	7,0	4,8	6,6	3,4
Malta	3,9	2,3	2,8	4,8	4,5	5,3	2,7
Senegal	3,3	2,3	3,4	2,6	3,5	5,1	2,6
10 Ülke Toplamı	99,1	83,6	86,9	95,2	81,8	100,9	51,3
Diğerleri	52,0	60,2	68,8	84,6	85,8	95,8	48,7
Toplam	151,1	143,8	155,7	179,8	167,6	196,7	100,0

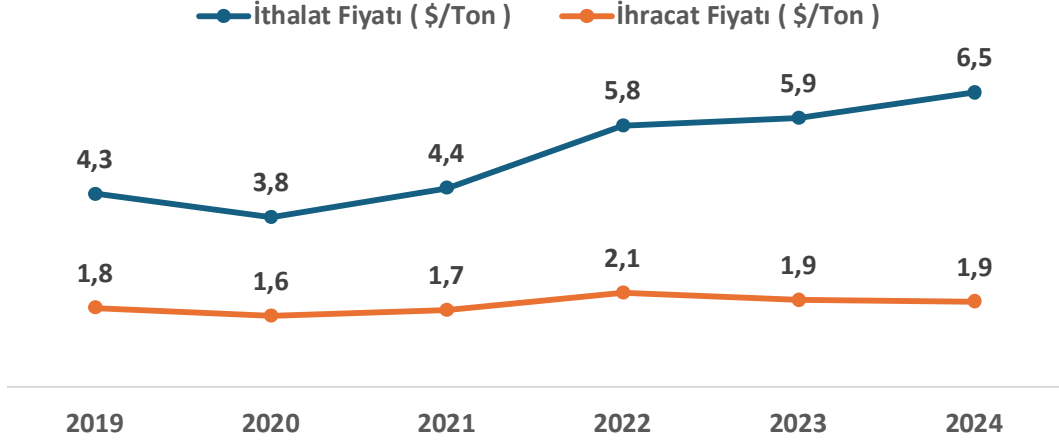
Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

12. TÜRKİYE'NİN PET ŞİŞE ORTALAMA İTHALAT VE İHRACAT BİRİM FİYATLARI

2024 yılında Türkiye'nin PET Şişe ortalama ihracat fiyatları 1,9 \$/Kg, ortalama ithalat fiyatları da 6,5 \$/Kg olarak gerçekleşmiştir. Ortalama ihracat fiyatının ortalama ithalat fiyatının % 29 düzeyinde gerçekleşmesi, Türkiye'nin katma değeri düşük PET şişeleri ihraç ederken, katma değeri daha yüksek PET şişelerini ithal ettiğini göstermektedir. (Grafik – 10)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik-10:Türkiye'nin PET Şişe Ortalama Dış Ticaret Fiyatları

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

13. TÜRKİYE PET ŞİŞE SEKTÖRÜNDE ARZ VE TALEP GELİŞİMİ

Türkiye’de 2019 – 2024 yıllarını kapsayan son 6 yıllık dönemde, ton bazında PET şişe üretimi yılda ortalama %1,2 ithalatı %4,4 ihracatı %3,8 ve iç pazar tüketimi %0,3 artmıştır.

2019 yılında 338,5 bin ton olan üretim 2024 yılında 359,4 bin tona çıkmıştır. Aynı dönemde ithalat 5 bin tondan 6,2 bin tona ve ihracat ise 86,2 bin tondan 104 bin tona çıkmıştır.

2019 yılında iç pazar tüketimi 257,3 bin ton iken 2024 yılında 261,6 bin tona, dış ticaret fazlası ise 81,2 bin tondan 97,8 bin tona çıkmıştır.

Türkiye’nin PET şişede ithalatın iç pazar tüketimi içindeki payı 2024 yılında %2,4 gibi düşük bir seviyede iken ihracatın üretim içindeki payı %28,9 olarak gerçekleşmiştir. (Tablo – 11)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo – 11: PET Şişe Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	CAGR (%)
PET Şişe Üretimi	338,5	337,6	267,8	335,0	355,9	359,4	1,2
PET Şişe İthalatı	5,0	6,4	5,1	4,7	4,6	6,2	4,4
PET Şişe İhracatı	86,2	91,5	91,7	86,3	87,2	104,0	3,8
PET Şişe İç Pazar Tüketimi	257,3	252,5	181,2	253,4	273,3	261,6	0,3
PET Şişe Dış Ticaret Fazlası	81,2	85,1	86,6	81,6	82,6	97,8	
İthalat/İç Pazar Tüketimi (%)	1,9	2,5	2,8	1,9	1,7	2,4	
İhracat/Üretim (%)	25,5	27,1	34,2	25,8	24,5	28,9	

Kaynak: PAGEV, Firmalar, TÜİK ve ITC Trade Statistics

Türkiye’de 2019 – 2024 yıllarını kapsayan son 6 yıllık dönemde, dolar bazında PET şişe üretimi yılda ortalama %1,2 ithalatı %13,6, ihracatı %5,4 iç pazar tüketimi %0,5 artmıştır.

2019 yılında 667 milyon dolar olan üretim 2024 yılında 718,8 milyon dolara çıkmıştır. Aynı dönemde ithalat 21,3 milyon dolardan 40,3 milyon dolara çıkarken, ihracat 151,1 milyon dolardan 196,7 milyon dolara yükselmiştir.

2019 yılında iç pazar tüketimi 547,2 milyon dolar iken 2024 yılında 562,4 milyon dolara çıkmış, dış ticaret fazlası ise 129,8 milyon dolardan 156,4 milyon dolara yükselmiştir.

Türkiye’nin PET şişede ithalatın iç pazar tüketimi içindeki payı dolar bazında 2024 yılında %7,2 gibi düşük bir seviyede iken ihracatın üretim içindeki payı %27,4 olarak gerçekleşmiştir. (

Tablo – 12)

Tablo – 12: PET Şişe Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	CAGR (%)
PET Şişe Üretimi	677,0	675,2	535,6	670,0	711,8	718,8	1,2
PET Şişe İthalatı	21,3	24,0	22,4	27,1	27,3	40,3	13,6
PET Şişe İhracatı	151,1	143,8	155,7	179,7	167,6	196,7	5,4
PET Şişe İç Pazar Tüketimi	547,2	555,4	402,3	517,4	571,5	562,4	0,5
PET Şişe Dış Ticaret Fazlası	129,8	119,8	133,3	152,6	140,3	156,4	
İthalat/İç Pazar Tüketimi (%)	3,9	4,3	5,6	5,2	4,8	7,2	
İhracat/Üretim (%)	22,3	21,3	29,1	26,8	23,5	27,4	

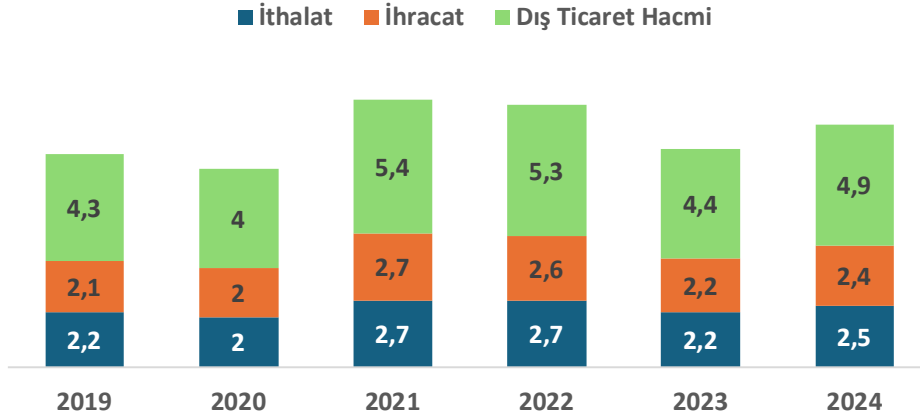
Kaynak: PAGEV, Firmalar, TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

14. BÖLGESEL PAZAR DİNAMİKLERİ VE TÜRKİYE’NİN BAŞLICA İHRACAT PAZARLARININ DIŞ ALIM TRENDLERİ

2024 yılında dünya toplam PET şişe ithalatı 2,4 ihracatı 2,5 milyar dolar ve toplam dış ticaret hacmi de 4,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. (Grafik-11)

Grafik -11: Dünya Toplam PET Şişe Dış Ticaret Hacmi (Milyar \$)

Kaynak: ITC Trade Statistics

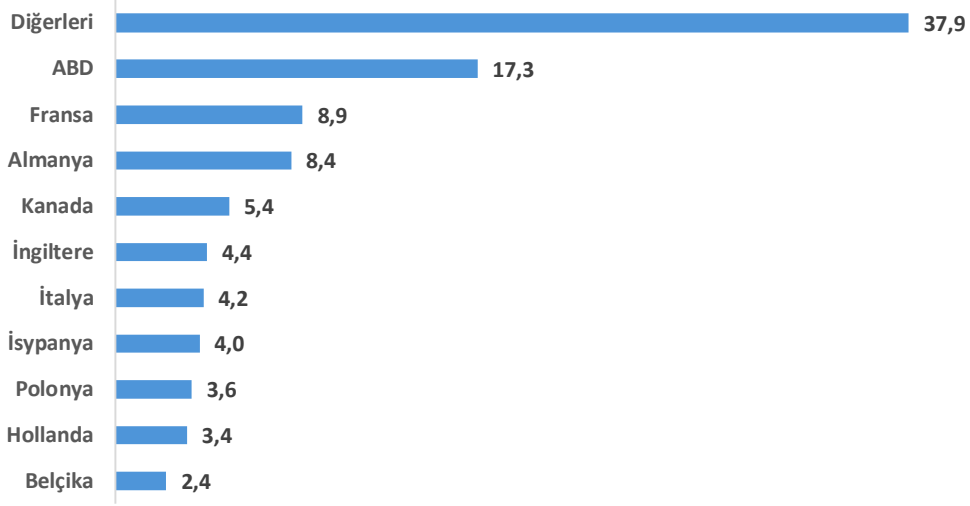
2024 yılında dünya PET şişe toplam ithalatının yaklaşık %62’ini 10 ülke yönlendirmiştir. Bu 10 ülke içinde, 2024 yılında toplam ithalattan ABD %17,3 Fransa %8,9 Almanya %8,4 Kanada %5,4 ve İngiltere %4,4 pay almıştır.

İlk 10 ithalatçı ülke içinde yer almayan Türkiye’nin 2024 yılında dünya toplam ithalatından aldığı pay %1,5 olarak gerçekleşmiştir. (Grafik-12)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

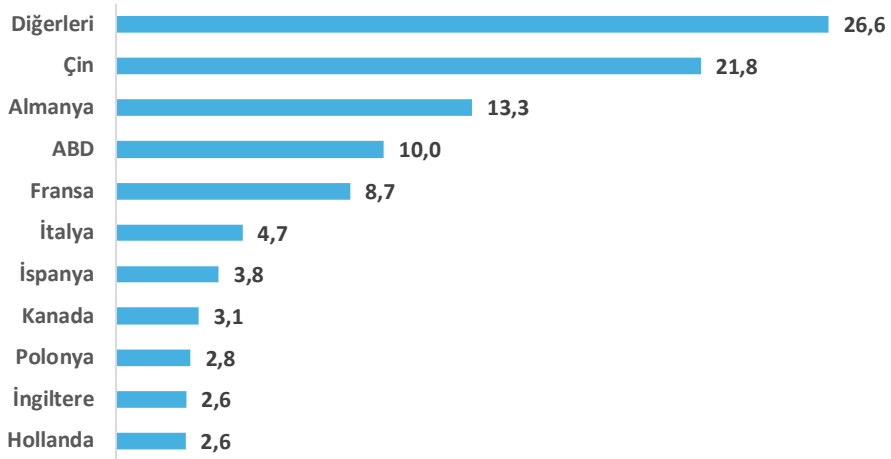
Grafik – 12: 2024 Yılında Dünya PET Şişe Toplam İthalatı İçinde En Büyük İthalatçı Ülkelerin Payı (%)

Kaynak: ITC Trade Statistics

2024 yılında dünya PET şişe toplam ihracatının %73,4'ünü 10 ülke yönlendirmiştir. 2024 yılında söz konusu 10 ülkeden Çin toplam dünya PET şişe ihracatının %21,8'ini gerçekleştirirken, Almanya %13,3 ABD %10 Fransa %8,7 pay almıştır. (Grafik 13)

Grafik – 13: 2024 Yılında Dünya PET Şişe Toplam İhracatı İçinde En Büyük İhracatçı Ülkelerin Payı (%)

Kaynak: ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Türkiye'nin 2024 yılında PET şişe ihraç ettiği 10 ülke içinde; (Tablo – 14)

- İlk sırada olan Irak'ın 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı ve bu ithalat içinde Türkiye'nin payı konusunda istatistik bulunmamaktadır.
- İkinci sırada olan İsrail'in 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %12 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde birinci sırada yer almaktadır.
- Üçüncü sırada olan ABD'nin 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %1 civarında olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde sekizinci sırada yer almaktadır.
- Dördüncü sırada olan Jamaika'nın 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %15 olarak gerçekleşmiştir.
- Beşinci sırada olan Libya'nın 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %81, Çin'in payı %10 ve Yunanistan'ın payı %7 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde dördüncü sırada yer almaktadır.
- Altıncı sırada olan Suriye'nin 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %99 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde ilk sırada yer almaktadır.
- Yedinci sırada olan Gürcistan'ın 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %58 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde ikinci sırada yer almaktadır.
- Sekizinci sırada olan İngiltere'nin 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %7 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde üçüncü sırada yer almaktadır.
- Dokuzuncu sırada olan Malta'nın 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %75 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde dokuzuncu sırada yer almaktadır.
- Onuncu sırada olan Senegal'in 2024 yılı toplam PET şişe ithalatı içinde Türkiye'nin payı %24 olup, Türkiye bu ülkenin toplam PET şişe ithalatı içinde üçüncü sırada yer almaktadır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo – 14: Türkiye'nin PET Şişe İhraç Ettiği Başlıca Ülkelerin Analizi (2024 Yılı)

Türkiye'nin PET Şişe İhracat Pazarları	Türkiye'nin PET Şişe İhracat Sıralaması	Türkiye'nin Bu Ülkenin Toplam PET Şişe İthalatı İçindeki Payı (%)	Türkiye'nin Bu Ülkenin Toplam PET Şişe İthalatı İçindeki Sıralaması
Irak	1	Veri yok	Veri yok
İsrail	2	12	1.
ABD	3	1	8.
Jamaika	4	Veri yok	Veri yok
Libya	5	43	4.
Suriye	6	100	5.
Gürcistan	7	58	2.
İngiltere	8	7	3.
Malta	9	75	9.
Senegal	10	24	3.

Kaynak: ITC Trade Statistics

15. REKABET ANALİZİ

15.1. SEKTÖRDEKİ ANA OYUNCULAR VE TAHMİNİ PAZAR PAYLARI

Türkiye’de 120 civarında firma PET şişe üretmektedir. Bu firmalar, aynı zamanda plastik ambalaj sektörüne yönelik çok büyük yelpazede ürünler de imal etmekte olup, firmaların sadece plastik şişe imalatında üretim kapasitelerini ve pazar paylarını belirleme imkânı bulunmamaktadır. Firmalar iç pazar ve ihracat taleplerine paralel olarak üretim miktarlarını programlamaktadır.

Bu firmalar içinde PLAŞ Plastik firması ülkenin 6 yerindeki (Lüleburgaz, Gebze, İzmir , Adana, Balıkesir ve Tekirdağ) fabrikaları ile plastik şişe pazarında en büyük ve en önemli tesislerden biridir.

Diğer önemli bir oyuncu da KÖKSAN firmasıdır. PET hammaddesi hammadde, Pet Preform, Pe Kapak, Pet Levha, Flexible Ambalaj ve geri dönüşüm alalarında faaliyet gösteren firmanın, Gaziantep ve Sakarya/Hendek’te iki üretim tesisi bulunmaktadır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

15.2. FİRMALARIN STRATEJİLERİ, GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİ

Türkiye'deki PET şişe üreticilerinin en önemli stratejilerini, üretimlerini ve üretim kalitelerini arttırmak ve bu şekilde yurt içi ve yurt dışı pazar paylarını arttırmak oluşturmaktadır.

Sektördeki büyük ve güçlü firmaların ana stratejilerini ise aşağıdaki unsurlar oluşturmaktadır;

- Hitap edilen pazarın üzerinde bir büyüme göstererek pazar payını arttırmak,
- Tüm değer zincirinde süreç ve maliyet odaklı yaklaşımla, kaliteden ödün vermeden, süreçleri değişik araçlarla iyileştirerek karlılığı maksimize etmek,
- Hizmet kalitesini üst düzeyde tutarak ve tüketici ile olan iletişimi geliştirerek müşteri sadakatini arttırmak,
- Kaynak lokasyonuna göre optimum maliyetli dağıtım modelini sürdürmek,
- Sürdürülebilir başarı için insan kaynağını ön planda tutmak.

16. SEKTÖRDE BİRLEŞME VE SATIN ALMA FAALİYETLERİ

2023 yılında Türkiye'de PET şişe sektöründe birleşme ve satın alma faaliyeti gerçekleşmemiştir.

17. TRENDLER VE YENİLİKLER

17.1. SEKTÖRDEKİ SON TRENDLER

Ürünlerin raflarda ya da online platformlarda nasıl görüldüğünü, nasıl korunduğunu ve müşteriye nasıl bilgilendirdiğini anlatan ambalaj çeşitleri, küresel ölçekte belli bir hızla değişmekte ve gelişmektedir. Zira paketleme malzemeleri, ürünlerin depolama, lojistik ve satışa yönelik kısımlarının her birinde görev almaktadır. Şirketlerin kurumsal kimliklerine uygun biçimde tasarlanan ambalajlar sayesinde hedeflenen müşteri kitlesine ulaşılmakta ve o kitlenin sürdürülebilir hale gelmesi sağlanmaktadır. Tüm bu proseslerde ambalaj tasarımının ve malzemesinin etkisi mevcuttur. Plastik şişe üretiminde ortaya çıkan temel trend ve yenilikler şunlardır;

- Kişiselleştirilmiş Paketler
- Dijital Ambalaj Baskıları
- Etiket Kullanımı
- Cesur Tasarımlar ve Eğlenceli Renkler

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Çevre Dostu Olmak
- Minimalizm
- Nostalji
- Ambalajda Esneklik
- Şehirleşme ve Kullanım Kolaylığı ilişkisi

Gelecekte plastik şişe sektöründe, daha fazla çevre dostu ve biyobozunur malzemelerin kullanımları öne çıkacaktır. Bu yenilikler, çevresel etkileri azaltma ve sürdürülebilirlik hedeflerini destekleme amacını taşımaktadır.

Ayrıca, akıllı ambalaj çözümleri ve ileri geri dönüşüm teknolojileri gibi yenilikler, sektördeki rekabet avantajını artıracaktır. Bu trendler, plastik şişe üreticilerinin hem çevreye duyarlı hem de yüksek performanslı ürünler sunmasına olanak tanıyacaktır.

Plastik şişeler, yenilikçi ve çevre dostu ambalajlama seçenekleri sunmaktadır. Plastikler, hafifliği ve dayanıklılığı ile bilinir, bu da onu özellikle gıda, içecek ve kozmetik endüstrilerinde tercih edilen bir malzeme haline getirmektedir. Gelecekte, plastiklerin biyobozunur ve geri dönüştürülebilir versiyonlarının geliştirilmesi, bu malzemenin çevresel etkilerini daha da azaltacaktır. Bu gelişmeler, üreticilerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacaktır.

Plastik pet şişeler, ambalaj sektöründe en yaygın kullanılan ürünlerden biridir. Özellikle sıvı ürünlerin ambalajında tercih edilmektedir. Plastik pet şişelerin ambalaj sektöründeki önemi aşağıdaki nedenlerden kaynaklanmaktadır:

- **Hafif ve dayanıklı olmaları:** Plastik pet şişeler, cam ve karton şişelere göre daha hafif ve dayanıklı oldukları için taşıma ve depolama maliyetlerini düşürmektedir.
- **Şeffaf olmaları:** Plastik pet şişeler, içeriğini şeffaf bir şekilde göstermesi nedeniyle tüketiciler için tercih sebebi olmaktadır. PET şişeler sıvı maddelerin ambalajlanması açısından karton ambalajlara kıyasla avantajlıdır.
- **Üretim maliyetlerinin düşük olması:** Plastik pet şişelerin üretim maliyetleri, diğer ambalajlara göre daha düşüktür. Bu nedenle, maliyet avantajı sağlamaktadır.
- **Geri dönüştürülebilir olmaları:** Plastik pet şişeler, geri dönüştürülebilir bir malzemenin ürettiği için çevreye duyarlı bir seçenektir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

18. TEKNOLOJİK GELİŞMELER

Son zamanlarda PET şişe etiketlemeyle ilgili yeni bir trend sektör uzmanlarının dikkatini çekmektedir. Kamuoyunun çevre sorununa gösterdiği özen ve ambalaj giderlerini azaltma ihtiyacının artmasıyla birçok tanınmış marka, etiketsiz ambalajı benimsemeye başlamıştır. Ambalaj sürdürülebilirliğinin yanı sıra markaların pazarlama yöntemlerinde yakın gelecekte radikal değişiklikler görülebilecektir.

Şişe şekli ve etiketi gibi şişe tasarım öğeleri, alıcının kararında önemli rol oynamaktadır. Tüketiciler etiketlerde yazılı ürün bilgilerine her zamankinden daha fazla dikkat etmektedir. Bir şişeyi alırken genellikle ürünün içindekiler, besin bileşimi, raf ömrü ve menşe beyanları hakkında bilgi edinmek için etikete bakılmakta, bu da müşterilerin markaya güven duymasını ve satın alma sırasında kendilerini daha güvende hissetmelerini sağlamaktadır.

Markalar aynı zamanda pazarlama iletişimi için de etiketleri kullanmaktadır. Etiketler şirket tarafından marka logoları eklemek, ürün satış noktalarını vurgulamak ve pazarlama mesajlarını paylaşmak için tasarlanabilmektedir. Her tasarım öğesi müşterileri çekmeyi amaçlamaktadır. (Örneğin estetik ihtiyaçlar, duygusal tatmin, sınıfa ait olma vb.). Ancak alıcıların kararında sadece ambalaj tasarımı önemli bir rol oynamamaktadır. Son yıllarda giderek daha fazla müşteri ürünlerle ilgilenmeye başlamıştır.

Son zamanlarda içecek sektörünün önde gelen farklı markalarının ve daha küçük gerçeklerinin etiketsiz ambalajlamayı tercih ettiği gözlemlenmektedir. Şu ana kadar bu markalar yalnızca belirli bölgelere ve dağıtım kanallarına odaklanarak pazarı dikkatli bir şekilde test etmektedir.

Öncelikle PET şişelerin etiketinin kaldırılması, üretimde plastik kullanımını azaltabilir ve geri dönüşüm sürecini basitleştirebilir. Bu nedenle birçok şirketin %100 geri dönüştürülebilir, etiketsiz PET çözümünü tercih etmesi beklenmektedir.

Pazarlamaya gelince, ürünler marka logosunu ve ürün bilgilerini dış karton gibi ikincil ambalajlarda görüntüleyebilir. Bir başka ilginç olasılık da markaların PET şişe gövdesine bu tür bilgileri lazerle yazdırarak ambalajlarını özelleştirmeyi düşünebilecekleri. Daha ayrıntılı bilgi içeren barkodlar doğrudan şişe kapağının üzerine basılabilir.

Tanınmış Evian markası yakın zamanda ilk etiketsiz, %100 geri dönüştürülebilir PET (rPET) şişesini Singapur'da piyasaya sürmüştür. Hem şişe kapağı hem de gövdesi geri dönüştürülmüş plastikten yapılmıştır ve mikro etiketlerle süslenmiştir. Kapakta kullanılan malzeme şişede kullanılan rPET'ten

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

farklıdır. Kapaklar, geri dönüştürülebilir yüksek yoğunluklu polietilenden (HDPE) ve yönlendirilmiş polipropilenden (OPP) yapılmıştır.

Evian, Etiketsiz şişesi, şirket logosunu ve temel etiket bilgilerini doğrudan şişe gövdesine basılmış olarak görüntülemektedir. Marka, şişe şeffaflığına rağmen yazıların açıkça görülebilmesini sağlayan temiz ama doğru bir tasarımla zenginleştirilmiştir. Sonuçta stil ve ekoloji, markanın iletişim stratejisi aracılığıyla vurgulamayı seçtiği iki unsurdur.

Bu günkü haliyle Evian, ürününü ağırlıklı olarak oteller ve restoranlar aracılığıyla tanıtmaktadır. Su şişeleri, ürün hakkında daha fazla bilgi sağlayan basılı barkodların bulunduğu kutularda satılmaktadır.

Bu yeni trendlerin ülkelerle ilgili ambalajlamaya yönelik mevzuat gibi birçok farklı zorlukla yüzleşmesi gerekiyor. Birçok bölgede gıda güvenliği kanunu, ambalajların etiketlenmesi gerektiğini şart koşmaktadır. Bu nedenle sıradan süpermarketler ve marketler gibi perakende satış kanallarında etiketsiz içecekler kullanılamamaktadır. Şu anda markalar hâlâ etiketsiz ürünleri ağırlıklı olarak e-ticarette veya restoranlarda satmaya çalışıyor.

Sonuç olarak, mevcut olaylara dayanarak, çok da uzak olmayan bir gelecekte kutularca etiketlenmemiş içecek satın alınabilecektir. Böyle bir çözümün müşteriye, üreticilere ve çevreye büyük faydalar sağlama potansiyeline sahip olduğuna şüphe yoktur.

Dünyada sürdürülebilirlik alanında önde gelen şirketlerden biri olan PepsiCo, 1970'li yıllarda icat edilen pet şişeyi kullanan ilk marka olan Pepsi'nin 1 litre pet şişelerinin yüzde 100'ü bugün geri dönüştürülmüş plastikten üretmektedir. Halen 22 küresel pazarda, %100 geri dönüştürülmüş plastik (rPET) ambalajda ürünlerini sunan PepsiCo geri dönüştürülmüş PET kullanımında lider firmalardan biri konumunda bulunmaktadır.

Türkiye'deki birçok üründe %20'ye yakın geri dönüştürülmüş PET kullanan PepsiCo, 2021 başı itibarıyla r-PET içeriği %50 olan PET şişe kullanımını devreye alırken, 1 litre pet şişelerini yüzde 100 geri dönüştürülmüş plastikten üretmektedir.

Pepsi, Yedigün ve Fruko 1 litre pet şişelerde %100 geri dönüşüm tasarımlarına geçerek geri dönüştürülmüş plastik kullanımının önemini vurguladıklarını ve bu konuda farkındalık yaratmaya çalıştıklarını belirtmektedir.

Türkiye içecek kategorisindeki PET ambalajlarının %25'ini geri dönüştürülmüş plastik ambalajdan elde eden PepsiCo'nun bazı ürün gruplarında bu oran, %50'ye varmaktadır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

19. MÜŞTERİ PROFİLİ VE TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI

19.1. HEDEF MÜŞTERİ SEGMENTLERİ

Plastik Pet şişeler, ambalaj sektöründe aşağıdaki ürünler için yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle PET şişe üreten firmaların hedef müşterilerini bu konularda üretim yapan yerli ve yabancı firmalar oluşturmaktadır.

- İçme suyu
- Gazlı içecekler
- Meyve suyu
- Bitkisel yağ
- Süt ürünleri
- Temizlik ürünleri
- Kozmetik ürünleri

19.2. TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI, TERCİHLER VE EĞİLİMLER

Tüketiciler genellikle güvenli, kullanışlı, giderek daha sofistike ürünler sunan ve yüksek ürün bütünlüğü ile üretilen ambalaj yeniliklerini tercih etmektedir. Diğer taraftan, ambalaj ağırlığının azaltılması ve geri dönüştürülebilir özellikli ambalajlar tercih nedenidir.

PET, akla gelebilecek hemen hemen her ürün için yenilikçi, güvenilir şişeler ve kaplar sunmaktadır. Şeffaf, hafif, güçlü ve kırılmaz bir ambalaj malzemesi olan PET, güvenli, kullanışlı, geri dönüştürülebilir bir ambalaj olarak içindeki malzemeyi ve tadını korumaktadır.

Doğru paketi seçmek üç şeye bağlıdır:

- Çevresel etki,
- İçeriği koruma yeteneği ve
- Kolaylık.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PET'ten yapılmış şişeler ve kaplar, üçünü de sağladığı için tercih edilen seçimdir. Bilim, PET şişeyi seçmenin sürdürülebilir bir seçim olduğunu göstermektedir, çünkü PET yaygın ambalaj alternatiflerine göre daha az enerji kullanmakta ve daha az sera gazı üretmektedir.⁵

Alüminyum cam ve karton gibi diğer gıda ve gıda dışı ambalaj malzemeleriyle karşılaştığında, PET birçok özellikte üstün vasıflara sahiptir. PET şişelerin diğer alternatiflere göre üstün özellikleri şu şekilde özetlenebilir;

Ürün koruması ve güvenliğinden hafif, kırılma direncine ve tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içeriği dahil etme becerisine kadar PET, üreticiler, perakendeciler ve tüketiciler için bir tercih nedenidir. %100 geri dönüştürülebilir ve sonsuz geri kazanılabilir olduğundan, PET ayrıca hiçbir zaman çöplüklerde atık haline gelmez.

Performansta veya ürün korumasında neredeyse hiç bozulma olmadan tekrar tekrar kullanılabilir. Daha fazla üretici ve perakendeci bunun farkında olup, ürünlerinde ve ambalajlarında daha fazla tüketici sonrası geri dönüştürülmüş PET (RPET) kullanarak doğru seçimi yapmaktadır. PET plastik şişeler, hafifliği, hareketliliği temsil ettikleri ve sürdürülebilir oldukları için kentsel yaşam tarzına en uygun olan malzemelerdir.

Genel olarak, modern ve kentsel yaşam tarzı hafif, mobil ve sürdürülebilir olarak nitelendirilmektedir. PET şişeler, açıklanan yaşam tarzını yansıtmaktadır. - kentsel paket servisi temsil ederler, hafif, mobil ve sürdürülebilirlerdir. Düşük ağırlıklarına rağmen stabiliteleri, PET şişeleri hareket halindeyken eğlenmek isteyen mobil bir toplum için rahat, hijyenik ve kırılmaz bir yol arkadaşı haline getirir.

Aynı zamanda PET şişeler, üretim ve nakliye sırasında düşük CO2 emisyonlarının yanı sıra iyi geri dönüştürülebilirlikleri ile sürdürülebilirliğe ve dögüsel ekonomiye önemli bir katkı sağlıyor. Cam ile karşılaştırıldığında, PET şişeler, 260 santigrat derece gibi düşük erime noktaları ve şişe başına 20 ila 30 gramlık düşük ağırlıkları nedeniyle üretim ve lojistik sırasında çok fazla enerji ve emisyon tasarrufu sağlamaktadır.

PET şişelerin avantajları;

- **Hafiflik ve Ekonomik Taşıma:** PET şişeler ve kaplar camdan daha hafiftir, bu da onları üretmeyi ve taşımayı daha uygun maliyetli hale getirir. Bu özellik, nakliye sırasında enerji tüketimini önemli ölçüde azaltır.

⁵ Kaynak: PAGEV ve ASD Ambalaj Sanayicileri Derneği

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- **Güvenlik ve Dayanıklılık:** Cam şişe ve kapların aksine, PET şişeler kırıldığında veya hasar gördüğünde parçalanmaz ve güvenlik risklerini en aza indirir. Bu özellik, dış mekân ve hareket halindeyken tüketim senaryoları da dahil olmak üzere çeşitli ortamlar için uygunluklarını artırmaktadır.
- **Kolaylık:** PET şişe ve kapların hafif ve dayanıklı yapısı, onları tüketiciler, özellikle de aktif yaşam tarzlarına öncülük edenler için uygun hale getirir. İster yürüyüşte ister piknikte olun, PET şişeler sorunsuz taşınabilirlik sunar.
- **Sürdürülebilirlik:** Çevresel sürdürülebilirliğe artan vurgu ile üreticiler, şişe üretimi için giderek daha fazla geri dönüştürülmüş PET kullanmaktadır. Bu eğilim, çevre dostu ambalaj çözümlerine yönelik tüketici tercihleriyle uyumludur.
- **Ayrt Edici Markalaşma:** PET şişeler çeşitli şekillerde kalıplanabilir, bu da markaların benzersiz kimlikler oluşturmalarına ve ürünlerini mağaza raflarında farklılaştırmasına olanak tanır. Araştırmalar, yenilikçi ambalaj tasarımlarının tüketicilerin ilgisini çektiğini ve önemli bir yüzdesinin yalnızca ambalaja dayalı yeni ürünleri denemeye istekli olduğunu gösterilmektedir.
- **Üretimde Esneklik:** Üreticiler, PET ambalaj ile şişe tasarımında ve boyut varyasyonlarında esnekliğin keyfini çıkarmaktadır. Bu uyarlanabilirlik, verimli üretim süreçlerini kolaylaştırır ve pazar taleplerini karşılamak için hızlı ayarlamalara izin vermektedir.

19.3. YASAL VE DÜZENLEYİCİ KONULAR:

Sektörü etkileyen yasal düzenlemeler ve sektörde uygulanan standartlar şunlardır;

a. Standartlar

Bir ambalajın tasarlanması ve üretilmesi aşamasında dikkate alınması gereken unsurları içeren Avrupa Ambalaj Standartları, CEN (Comite Europeen de Normalisation) tarafından yayınlanmış daha sonra TSE tarafından Türkçeleştirilerek yayınlanmıştır.

- TS EN 13427: Ambalajlama - Ambalaj Atığı Alanında Standartların Kullanımı için Kurallar
- TS EN 13428: Ambalaj - Üretim ve Kompozisyona Özel Şartlar - Kaynak Azaltma ile Önleme Standardı
- TS EN 13429: Ambalajlama - Tekrar Kullanılabilen Ambalajlar Standardı
- TS EN 13430: Ambalaj - Malzeme Geri Dönüşümü ile Geri Kazanılabilir Ambalaj Şartları Standardı
- TS EN 13431: Ambalaj - Enerji Kazanımı Şeklinde Ambalaj Geri Kazanım Şartları, En Düşük Kalorifik Değeri Dahil Standardı

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- TS EN 13432: Ambalajlama - Biyolojik Parçalanma ve Kompostlama ile Geri Kazanılabılır Ambalaj Özellikleri - Ambalajın Nihai Kabulü için Deney Aşamaları ve Değerlendirme Kriterleri

b. AB Tüzükleri / Direktifleri

- Commission Regulation (EU) 2019/37 Amending and Correcting Regulation (EU) No 10/2011 on Plastic (10/01/2019)
- Commission Regulation (EU) No 10/2011 On Plastic Materials and Articles Intended to come into Contact with Food (14/01/2011)

c. Yönetmelikler

- Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği (19.02.2020)
- Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik (05/04/2018) !!!
- Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği (26/01/2017)
- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (16/08/2014)
- Hijyen Eğitimi Yönetmeliği (05/07/2014)
- Hijyen Eğitimi Hakkında Sıkça Sorulan Sorular !!!
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yazısı (06/05/2014)
- Gıda Teknolojisi /Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üretimi Hijyen Eğitimi Modüler Programı (Yeterliliğe Dayalı) (2014)
- Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik (26/09/2008)
- Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İşletmelerin Kayıt İşlemleri ile İyi Üretim Uygulamalarına Dair Yönetmelik (03/08/2012)
- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (03/08/2012)
- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliği (29/12/2011)
- Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği (29/12/2011)
- Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği (29/12/2011)
- Gıda Hijyeni Yönetmeliği (17/12/2011)
- Gıda ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin Piyasa Gözetimi, Kontrolü ve Denetimi ile İşyeri Sorumluluklarına Dair Yönetmelik (30/03/2005)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

d. Tebliğler

- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Plastik Madde ve Malzemeler Tebliği (25/12/2019)
- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Plastik Madde ve Malzemelerin Bileşenlerinin Migrasyon Testinde Kullanılan Gıda Benzerleri Listesi Tebliği (25/12/2019)
- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Aktif ve Akıllı Madde ve Malzemelere Dair Tebliğ (05/04/2018) !!!
- Gıda Maddeleri ile Temasta Bulunan Plastik Madde ve Malzemelerin Bileşenlerinin Migrasyon Testinde Kullanılan Gıda Benzerleri Listesi Tebliği (17/07/2013)
- Gıda Maddeleri ile Temasta Bulunan Plastik Madde ve Malzemeler Tebliği (13/07/2013)
- Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Seramik Malzemeler Tebliği (19/04/2012)
- Türk Gıda Kodeksi Belirli Epoksi Türevlerinin Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelerde Kullanımının Kısıtlanması Hakkında Tebliğ (12/04/2012)
- Türk Gıda Kodeksi Rejenere Selüloz Filmlerden Üretilmiş gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Tebliği (19/04/2012)
- Türk Gıda Kodeksi Ekmek ve Ekmek Çeşitleri Tebliği (04/01/2012)
- Gıda Maddeleri ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin İthalatında Kontrol Belgesi Onaylanması ve İthalat Aşamasındaki Kontrol İşlemleri Hakkında Tebliğ (02/09/2007)
- Gıda Maddeleri ile Temas Eden ve Vinil Klorür Monomer İçeren Madde ve Malzemeler Hakkında Tebliğ (06/02/2002)

Ambalaj sektöründe sürdürülebilir gelişme, döngüsel ekonomiye katkı ve sıfır atık yaklaşımının devamı için ambalajın geri dönüşümü çok önemlidir. Ambalaj sosyal, ekonomik, çevresel ve kültürel boyutları nedeniyle "Sürdürülebilir Toplum" kavramının yapı taşlarından birisidir.

İçecek Ambalajları için Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi (DYS) kapsamında etiket/ambalaj üreticileri yetkilendirme kılavuzu ve taahhütnamesi ile DYS işareti, yapıştırma DYS etiket ve ambalaj kriterleri belirlenerek 09 Aralık 2022 tarihinde bu konuyla ilgili Türkiye Çevre Ajansı tarafından yetkilendirilmiş olan T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü internet sitesinde yayınlanmıştır.⁶

⁶ <https://www.darphane.gov.tr/duyuru/depozito-yonetim-sistemi-kriterleri>

19.4. SEKTÖRDE UYGULANAN VERGİ POLİTİKALARI VE ÇEVRESEL DÜZENLEMELER.

Karbon vergileri, ulaştırma vergileri, ürün temelli vergiler ambalaj vergileri her ülkede farklı şekillerde ve oranlarda uygulanan başlıca çevre vergileridir.

Ekolojik vergi veya ekolojik vergilendirme, çevreyi ve doğal kaynakları korumayı ve aşırı tüketimi önlemeyi hedefleyen bir vergilendirme biçimidir. Kavram İngilizce literatürde ekoloji ve vergi sözcüklerinin birleşiminden oluşan ecotax ile ifade edilmektedir.

20. MAKRO EKONOMİK GELİŞMELER VE SEKTÖRE ETKİLERİ

20.1. GLOBAL EKONOMİ

- Aralık'ta piyasaların yakından takip ettiği veriler ABD ekonomisinin 2024 yılını güçlü bir görünümle tamamladığına, ancak iç talep ve arz dinamiklerinin ayrıştığına işaret etmektedir.
- Yılın üçüncü çeyreğinde yıllıklandırılmış GSYH büyümesi nihai olarak 0,3 puan yukarı yönlü revizyonla %3,1 olarak güncellenirken, bu dönemde özel tüketim harcamalarının büyümeye katkısı 2,5 puana ulaşmıştır.
- ABD'de perakende satışlar Kasım'da ivme kazanarak aylık bazda %0,7 artış kaydetmiştir. Diğer taraftan, aynı dönemde sanayi üretiminin artış yönündeki beklentiye karşılık aylık bazda %0,1 gerileyerek daralma eğilimini üçüncü ayına taşıması, imalat sanayiindeki kırılganlığın sürdüğü sinyalini vermektedir.
- Aralık'ta imalat PMI 49,4 ile eşik değerinin altında gerçekleşmiştir.
- ABD'de Kasım ayına ilişkin TÜFE artışı bir önceki aya göre aylık ve yıllık bazda sırasıyla %0,3 ve %2,7 düzeylerinde gerçekleşmiştir. Beklentileri aşan ÜFE enflasyonu da aynı dönemlerde sırasıyla %0,4 ve %3,0 düzeylerine ulaşmıştır.
- Fed'in politikalarında belirleyici rol oynayan çekirdek kişisel tüketim harcamaları (PCE) fiyat endeksinin Kasım'da aylık (%0,1) ve yıllık (%2,8) bazda beklentilerin altında artması ise enflasyon görünümüne ilişkin iyimser beklentileri desteklemiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Fed 18 Aralık'ta tamamlanan toplantısında politika faizini beklentiler paralelinde 25 baz puan indirerek %4,25-%4,50 aralığına çekmiştir.
- Euro Alanı'nda siyasi gelişmeler gündemde öne çıkmıştır. Euro Alanı'nda yılın üçüncü çeyreğine ilişkin GSYH verileri nispeten olumlu bir görünüm sunmuştur. Buna göre, bölgede çeyreklik bazda ekonomik büyüme %0,4 ile 2022'nin ikinci çeyreğinden bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Aralık ayı PMI verileri ise ekonomik aktivitede sektörel bazda ayrışmanın tekrar belirginleştiğini göstermektedir.
- Aralık'ta bölgedeki siyasi gelişmeler piyasaların odağında yer aldı. Fransa'da 2025 yılı bütçesi için uzlaşma sağlanamaması, güven oylamasında hükümetinin düşmesiyle sonuçlanmıştır. Buna karşılık, ilerleyen günlerde ülkede yeni bir hükümetin kurulması siyasi krizin derinleşmesini önlemiştir.
- Benzer şekilde, bölgenin en büyük ekonomisi Almanya'da da güvenoyu alamayan hükümet düşerken, yeni yılın ilk aylarında erken genel seçimlerin gerçekleştirilmesi beklenmektedir.
- ECB Aralık toplantısında beklentiler paralelinde referans faiz oranlarında 25'er baz puan indirime gitmiştir. Haziran toplantısında faiz indirimlerine başlayan ECB, böylece 2024 yılında dört kez faiz indirimi gerçekleştirmiştir.
- ECB'nin Aralık toplantısının ardından açıkladığı makroekonomik projeksiyonlar faiz indirimlerinin 2025'te de kademeli şekilde devam edeceğinin sinyalini vermiştir.
- Buna göre 2024 ve 2025 yılları için ortalama enflasyon tahminleri (%2,4 ve %2,1) Eylül projeksiyonlarına göre aşağı yönlü yenilenirken, aynı dönemler için büyüme tahminlerinin de düşürülmesi ilave faiz indirimleri için alan oluşabileceğini göstermektedir.
- Aralık'ta Çin Merkez Bankası (PBoC) ve İngiltere Merkez Bankası (BoE) beklentiler paralelinde politika faizlerinde değişikliğe gitmemiştir.
- Bu dönemde Japonya Merkez Bankası (BoJ) da politika faizini değiştirmeyerek %0,25 düzeyinde tutmuştur. Bu kararda BoJ yetkililerinin gelişen belirsizlik ortamında borçlanma maliyetlerini artırma konusunda temkinli yaklaşımları etkili olmuştur.
- Çin'de açıklanan veriler iç talepteki durgunluğun sürdüğüne işaret etmektedir.
- Çin'de Kasım ayı TÜFE verileri tüketim harcamalarındaki zayıf seyrin sürdüğünü göstermektedir. Bu dönemde TÜFE endeksi aylık bazda %0,6 gerileyerek deflasyonun ikinci ayına taşındığını gösterirken, yıllık TÜFE enflasyonu %0,2 ile beklentilerin altında ve son 5 ayın en düşük seviyesinde kaydedilmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

20.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

- Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretim endeksi Ekim ayında yıllık bazda %3,1 gerileyerek daralma trendini beşinci ayına taşımıştır.
- Bu dönemde endeksin gerilemesinde imalat sanayii ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde üretimin sırasıyla %3,3 ve %14,2 azalması etkili olmuştur.
- İmalat sanayii altında faaliyet gösteren 24 sektörden 14'ünün üretiminde yıllık bazda kayıp yaşanırken, en sert düşüş %21,1 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı sektöründe gözlenmiştir. Öte yandan, giyim eşyaları sektörünün üretimindeki %11'lik artış dikkat çekmiştir.
- Mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre işsizlik oranı Ekim'de aylık bazda 0,1 puan artarak %8,8 seviyesine yükselmiştir.
- İmalat PMI Aralık'ta 49,1'e yükselmiştir.
- Endeksin alt kalemlerine göre, bu dönemde yurt içi talebin yanı sıra ihracat siparişlerindeki daralmanın hafiflemesine bağlı olarak üretimdeki düşüş de son dokuz ayın en ılımlı seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Daha ılımlı seviyelerde de olsa halen devam eden zayıf talep koşulları firmaları istihdam ve satın alma faaliyetlerini azaltmaya itmektedir.
- Öte yandan, girdi maliyeti enflasyonunun 2024 yılının ortalamasının altında kalması Aralık'ta bazı firmaların fiyat indirimleri yapmasına imkân sağlamıştır.
- Mart'tan beri daralma bölgesinde olan kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektörünün de yılın son ayında genişleme bölgesine geçmesi dikkat çekmektedir.
- Kasım ayında konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %63,6 oranında artarak 153 bin adete ulaşmıştır. Bu dönemde fiyatlar aylık bazda %2,8 ile TÜFE enflasyonunun üzerinde artış kaydetmiştir.
- Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi art arda üç aylık yükselişin ardından Aralık'ta bir önceki aya göre 0,7 puan gerileyerek 102,7 düzeyine inmiştir.
- Bu dönemde, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde güven endeksleri ise sırasıyla %2,4, %1,2 ve %1,9 artış kaydederek sektörel güven endekslerinde genel bir iyileşme olduğunu göstermiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Aralık'ta tüketici güven endeksi de bir önceki aya kıyasla %1,9 artarak 81,3 ile son 18 ayın en yüksek düzeyine ulaşmıştır.
- TÜİK tarafından yayımlanan dış ticaret istatistiklerine göre Ekim ayında ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla %3,1 artarak 23,5 milyar USD, ithalat ise değişim kaydetmeyerek 29,4 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde dış ticaret açığı yıllık bazda %10,5 daralarak 5,9 milyar USD oldu. Ekim'de ihracatın ithalatı karşılama oranı geçen yılın aynı dönemine kıyasla 2,4 puan artarak %79,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Cari işlemler hesabı Ekim'de fazla vermeyi sürdürmüştür.
- Ekim ayında doğrudan yatırımlarda 204 milyon USD net sermaye çıkışı kaydedilmiştir.
- Bu gelişmede yurt içi yerleşiklerin yurt dışına yönelik net doğrudan yatırımlarının hızlanması paralelinde net varlık ediniminin 974 milyar USD ile Aralık 2021'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşması belirleyici olmuştur.
- Aralık ayında TÜFE aylık bazda %1,03 ile piyasa beklentilerinin altında artış kaydetmiştir. Böylece, yıllık TÜFE enflasyonu gerileme eğilimini yedinci ayına taşıyarak %44,38 ile Haziran 2023'ten bu yana en düşük seviyesine inmiştir. Aralık'ta Yİ-ÜFE aylık bazda %0,40 artarken, yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu %28,52 ile Şubat 2021'den beri en düşük düzeyinde gerçekleşmiştir.

21. GELECEK PROJEKSİYONLARI

21.1. SEKTÖRÜN GELECEKTEKİ BÜYÜME POTANSİYELİ

Daha hafif ambalaj çabası, markaların tercih ettiği kap olarak camı geride bırakan plastik şişelerdeki ilk gelişmelerden biridir. Üreticiler plastiklerini hafifleterek daha da fazla tasarruf etmek istemektedir. Daha hafif ambalajın faydaları, daha düşük ham polimer maliyetleri ve nakliye tasarruflarından enerji maliyetlerinde ve çöp sahası atıklarındaki hacimlerde azalmaya kadar çok çeşitlidir. Maliyet tasarrufu ve ağırlık dahil olmak üzere hafifletmenin faydaları vardır. Hafifletme, şişelenmiş su sektörünün odak noktası olmuştur.

Uluslararası Şişelenmiş Su Birliği'ne göre, 16.9 onsluk PET (yarım litre) plastik şişenin ortalama ağırlığı 2000'den 2014'e kadar yüzde 48 düşerek 9.89 grama inmiştir. Ağırlıktaki düşüş, 2000 yılından bu yana 6,2 milyar pound PET reçinesine eşdeğerdir.⁷

⁷ Uluslararası Şişelenmiş Su Derneği (IBWA), su şişeleme şirketleri için bir ticaret organizasyonudur. IBWA üyeleri, derneğin "model kodu"na uymak zorundadır ve bağımsız bir üçüncü taraf tarafından yıllık denetimlere tabidir. IBWA'ya üye olan şişeleme şirketleri, sıklıkla etiketlerinde üyeliklerini belirtirler.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Plastik, özelleştirilebilir bariyer özellikleri, benzersiz şekil ve tasarım, ambalaj bütünlüğü/dayanıklılığı ve diğer alt tabaka seçeneklerine kıyasla gelişmiş sürdürülebilirlik sağlanmasına olanak tanımaktadır. Hafifletme, sürdürülebilirliği artırma ve ekonomik fayda sağlama konusundaki ikili faydası nedeniyle yıllardır popüler bir alternatif olmuştur.

PET, diğer tüm şişeleme malzemelerinden daha fazla tasarım esnekliği sağlamaktadır.

Sağlık bilincine sahip kararlar sağlıklı içeceklerle ve diğer ürünlere (harmanlanmış meyve suları, su vb.) geçiş yapan tüketiciler giderek daha fazla PET şişe kullanmaktadır.

21.2. SEKTÖRDE ARZ VE TALEP GELİŞİM TAHMİNLERİ

Türkiye’de 2024 yılında 359,4 bin ton olan PET şişe üretiminin, yılda ortalama %4,2 artarak 2030 yılında 460 bin tona çıkacağı tahmin edilmektedir. (Tablo-17)

Tablo-17: PET Şişe Arz ve Talep Gelişim Tahminleri (1000 Ton)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	CAGR (%)
PET Şişe Üretimi	359,4	374,5	390,2	406,6	423,7	441,5	460,0	4,2
Şişe İthalatı	6,2	6,3	6,5	6,6	6,7	6,9	7,0	2,1
Şişe İhracatı	104,0	107,3	110,8	114,3	118,0	121,7	125,6	3,2
Şişe İç Pazar Tüketimi	261,6	273,4	285,7	298,5	312,0	326,0	340,7	4,5
Dış Ticaret Fazlası	97,8	101,0	104,3	107,7	111,2	114,9	118,6	
İthalat/İç Pazar Tüketimi (%)	2,4	2,3	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	
İhracat/Üretim (%)	28,9	28,7	28,4	28,1	27,8	27,6	27,3	

Kaynak: PAGEV

TÜİK ve PAGEV kaynaklarına göre; 2024 yılında 6,2 bin ton olarak gerçekleşen PET şişe ithalatının yılda ortalama %2,1 artarak 2030 yılında 7 bin tona, ihracatın da yılda ortalama %3,2 artarak 104 bin tondan 125,6 bin tona çıkacağı tahmin edilmektedir.

PAGEV kaynaklarına göre; 2024 yılında 261,6 bin ton olan PET şişe iç pazar tüketiminin yılda ortalama %4,5 artış göstererek, 2030 yılında 340,7 bin tona ulaşacağı ve sektörün 2030 yılında 118,6 bin ton dış ticaret fazlası vereceği tahmin edilmektedir

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PET şişe sektöründe önümüzdeki 5 yıl içinde ithalatın toplam iç pazar tüketimi içindeki payının %2,1 ve ihracatın toplam üretim içindeki payının da %28 civarında seyredeceği öngörülmektedir.

Türkiye’de 2024 yılında 718,8 milyon dolar olan PET şişe üretiminin, yılda ortalama %4,2 artarak 2030 yılında 935,3 milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir. (Tablo-18)

Tablo-18: PET Şişe Arz ve Talep Gelişim Tahminleri (Milyon \$)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	CAGR (%)
PET Şişe Üretimi	718,8	733,2	755,2	785,4	824,7	874,1	935,3	4,2
Şişe İthalatı	40,3	28,5	29,1	29,7	30,3	30,9	31,6	2,2
Şişe İhracatı	196,7	177,8	183,1	188,6	194,3	200,1	206,1	3,2
Şişe İç Pazar Tüketimi	562,4	583,8	601,1	626,4	660,7	704,9	760,8	4,4
Dış Ticaret Fazlası	156,4	149,3	154,1	159,0	164,0	169,2	174,6	
İthalat/İç Pazar Tüketimi (%)	4,9	4,9	4,8	4,7	4,6	4,4	4,2	
İhracat/Üretim (%)	24,0	24,3	24,3	24,0	23,6	22,9	22,0	

Kaynak: PAGEV

TÜİK ve PAGEV kaynaklarına göre; 2024 yılında 40,3 milyon dolar olarak gerçekleşen PET şişe ithalatının yılda ortalama %2,2 artarak 2030 yılında 31,6 milyon dolara, ihracatın da yılda ortalama %3,2 artarak 206,1 milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.

PAGEV kaynaklarına göre; 2024 yılında 562,4 milyon dolar olan PET şişe iç pazar tüketiminin yılda ortalama %4,4 artış göstererek, 2030 yılında 760,8 milyon dolara ulaşacağı ve sektörün 2030 yılında 174,6 milyon dolar dış ticaret fazlası vereceği tahmin edilmektedir

PET şişe sektöründe önümüzdeki 7 yıl içinde dolar bazında ithalatın toplam iç pazar tüketimi içindeki payının %4,2 ve ihracatın toplam üretim içindeki payının da %22 civarında seyredeceği öngörülmektedir.

EK- 1 TÜRKİYE'DE PET ŞİŞE ÜRETİCİLERİ

FİRMA	E-POSTA	TEL	İL
ERBAŞLAR PLASTİK VE AMB. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	erbaslar@erbaslar.com	3224292163	ADANA
DOĞAN PLASTİK SANAYİ	info@doganplastik.net	3224280834	ADANA
PETKA KALIP SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	info@petkakalip.com.tr	3224286400	ADANA
KAYALAR TEKSTİL KONF. PLASTİK AMBALAJ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	kayalarplast@kayalarplast.com.tr	5310817017	Adana
ÖZPET AMBALAJ	info@ozpet.com.tr	2722211768	AFYON
TETİKPET PLASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET	ramazantetik66@hotmail.com	3123959648	ANKARA
OBA PLASTİK KİMYA VE GIDA SAN. LTD. ŞTİ.	oba@obaplastik.com.tr	2663921102	BALIKESİR
OBA PLASTİK KİMYA VE GIDA SAN. LTD. ŞTİ.	oba@obaplastik.com.tr	2663921102	BALIKESİR
ESKAPET PET ÜRÜNLERİ KİMYA GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	export@eskapet.com	(224) 738-7880	Bursa
KÖKSAN PET VE PLASTİK SAN.TİC. A.Ş.	info@koksan.com	(342) 357-0330	Gaziantep
SUNPET AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.	info@sunpet.com.tr	0342 337 12 30	Gaziantep
AZİZ PLASTİK KALIP SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.	azizozay@akinplastik.com	2125524066	İSTANBUL
ÇERÇİ KOZMETİK VE OTEL EKİPMANLARI PAZ.İÇ VE DIŞ TİC.LTD.ŞTİ.	export@buktevi.com	2163363646	İSTANBUL
ASE PLASTİK SAN. VE TİC. A.Ş.	fatih@asepack.com	(216) 593-0320	İSTANBUL
GÖRSEL PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.	gorsel@gorselplastik.com.tr	(212) 649-2218	İstanbul
CANPET PLASTİK CAN CÖRÜT	info@canplastik.com	2126230190	İSTANBUL
GÜNLER PLASTİK AMB. VE KOZM. MALZ. SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	info@gunlerplastik.com	(212) 485-7353	İstanbul
KAYA MEDİKAL PLASTİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	info@kayamedikal.com	2123212550	İSTANBUL
NURPET MAKİNA SAN. VE DIŞ TİC.LTD.ŞTİ.	info@nurpet.com.tr	(212) 875-5862	İstanbul
ODAK PET AMB.VE MAKİNA SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	info@odakpet.com.tr	2127361227	İSTANBUL
PLASTKOM PLASTİK VE KİMYA SAN. TİC. A.Ş.	info@plastkom.com	(216) 394-8777	İstanbul

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Türkiye Plastik Pet Şişe Pazar Analiz Raporu/2024

UYSAL PLASTİK SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.	info@uysalplastik.com	(212) 875-3297	İstanbul
YILDIRIM PLASTİK MAKİNA KALIP SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	info@yildirimplastik.com.tr	2128751668	İSTANBUL
FEREKS DERİ VE PLASTİK MAM. SAN.VE TİC. LTD.ŞTİ.	information@efereks.com	2125491038	İSTANBUL
FEREKS DERİ VE PLASTİK MAMULLERİ SAN.ÇTİC.LTD.ŞTİ.	information@efereks.com	(212) 549-1038	İSTANBUL
PLAŞ PLASTİK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	plas@plas.com.tr	2122272300	İSTANBUL
PLASET PLASTİK AMB. SAN. VE TİC. A.Ş.	plaset@plasetplastik.com	(212) 482-8879	İstanbul
SARTEN AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.	sarten@sarten.com.tr	(212) 275-7660	İstanbul
PAPİKS PLASTİK SAN.TİC. A.Ş.	info@papix.com	0232 328 05 65	İzmir
SENAPA PLASTİK AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	info@senapastampa.com	2627512590	KOCAELİ
ŞİMŞEK PLASTİK	bilgi@simsekplastik.com	90 332 248 92 48	Konya
ŞİMŞEK PLASTİK VE KOZMETİK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	satis@polypet.eu	(332) 248-9248	Konya
AYPET AMBALAJ PLASTİK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	tyenyurt@aypet.net	2826556464	TEKİRDAĞ
KONPET	info@konpet.com.tr	332 342 27 79	Konya
AKÇALAR PET	akpetsan@gmail.com	332 501 73 31	Konya
INTERPLAST	info@interplast.com	342 424 02 02	Gaziantep
GÜNLER PLASTİK	info@gunlerplastik.com	212 485 73 53	İstanbul
PLASTKİM	info@plastkim.com	212 422 94 18	İstanbul
ÖZLER PLASTİK	ozler.bilgi@ozlerplastik.com	216 456 66 66	İstanbul
MARİN PLASTİK	marinplastik@gmail.com	533 705 01 33	İstanbul
EFOR PLASTİK	info@eforplastik.com	212 606 18 06	İstanbul
BİRPET	contact@birpet.net	346 218 13 99	Sivas
SKYPACK	contact@skypack.com.tr	216 394 02 84	İstanbul

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

 pagev pagev1989 pagev1989 pagev

www.pagev.org

Şenlikköy Mahallesi Eski Halkalı Caddesi No:3/8 Ofis Florya, Florya Bakırköy İstanbul

Tel.: 0212 425 13 13 Faks: 0212 624 49 26 e-mail: pagev@pagev.org